

AIP

PROVISIONAL ANSWER KEY

Name Of The Post Assistant Professor, Sociology in Government Arts, Science & Commerce College, GES, Class-2

Advertisement No 88/2018-19

Preliminary Test Held On 04-08-2019

Que. No. 001-300(GS & Concerned Subject)

Publish Date 08-08-2019

Last Date To Send Suggestion (S) 20-08 -2019

Note:-

- (1) All Suggestions are to be sent with reference to website published Question paper with Provisional Answer Key Only.
- (2) All Suggestions are to be sent in the given format only.
- (3) Candidate must ensure the above compliance.

- (१) ઉમેદવારે વાંધા-સૂચનો રજૂ કરવા વેબસાઇટ પર પ્રસિધ્ધ થયેલ નિયત નમૂનાનો ઉપયોગ કરવો.
- (२) ઉમેદવારોએ પોતાને પરીક્ષામાં મળેલ સીરીઝની પ્રશ્નપુસ્તિકામાં છપાયેલ પ્રશ્ન ક્રમાંક મુજબ વાંધા-સૂચનો રજૂ ન કરતા તમામ વાંધા-સૂચનો વેબસાઇટ પર પ્રસિધ્ધ થયેલ પ્રોવિઝનલ આન્સર કીના પ્રશ્ન ક્રમાંક મુજબ અને તે સંદર્ભમાં રજૂ કરવા
- (3) ઉમેદવારોએ ઉક્ત સૂચનાનું અચૂક પાલન કરવું અન્યથા વાંધા-સૂચનો અંગે કરેલ રજૂઆતો ધ્યાને લેવાશે નહીં.

001. સફેદ મલમલ અથવા સફેદ ઝીણા કાપડ (કેમબ્રીક) ઉપર સફેદ દોરા વડે વેલ, પાન અને ફુલોનું કુશળ અને સુંદર ભરતકામ કલા, નીચેના પૈકી કઈ ભરતકામ કલાનું ઉદાહરણ છે ?
- (A) કાશ્મીરી ભરતકામ કલા (B) લખનૌની ચિકનકારી
(C) પંજાબી ફુલકારી ભરતકામ કલા (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
002. નીચેના પૈકી કયું વિધાન પ્રાચિન વૈદિક સંસ્કૃતિ બાબતે સાચું છે ?
- (A) ગૃહસ્થ એ ઋદ્ધિ/પરંપરા મુજબ ત્રણ મહાયજ્ઞો કરવાના થતા હતા.
(B) તમામ ચાર આશ્રમો સ્થાપિત થયેલ હતા.
(C) ગોત્ર પરંપરા અસ્તિત્વમાં આવી હતી અને લગ્નો ગોત્ર બહાર કરવામાં આવતા હતા.
(D) વ્યક્તિએ પોતે ત્રણ ઋણ (દેવા) માંથી મુક્ત થવું પડતું, જેમાં માતૃઋણ (માતાનું ઋણ)નો સમાવેશ થતો હતો.
003. હરપ્પન સંસ્કૃતિમાં, ઈજીપ્શીયન અને મેસોપોટેમિયન સંસ્કૃતિની તુલનામાં શું વિશિષ્ટ બાબત હતી ?
- (A) કાટબૂણા ધરાવતી નગર રચના (B) સચિત્ર, (ચિત્રમય) હાથનું લખાણ
(C) મંદિરો (D) ગટર વ્યવસ્થા
004. નીચેના પૈકી કઈ કેવ આર્ટ (ગુફા ચિત્રો)ના વિકાસ સાથે જોડાયેલ નથી ?
- (A) મારલે (Marle) (B) બાગ (Bagh)
(C) મહાબલિપુરમ્ (D) અમરનાથ
005. નીચેના પૈકી કઈ જોડી ખોટી રીતે જોડાયેલ છે ?
- (A) કથકલી – કેરલા (B) કુચિપુડી – આંધ્રપ્રદેશ
(C) સત્રીય – ગુજરાત (D) કથક – ઉત્તરપ્રદેશ
006. કેટલીક ભારતીય વિચારધારાની સ્કૂલો અને તેના ભાષ્યકાર/પ્રતિપાદક અહીંયા દર્શાવેલ છે, જે નીચેના પૈકી કઈ/કેટલી જોડી સાચી રીતે જોડાયેલ છે ?
- (1) પક્ષિલાસ્વામિન વાત્સ્યાયન (Pakshilasvamin Vatsyayana) – ન્યાય
(2) પ્રશાસ્ત્રાપાદા (Prashastrapada) – વૈશેલિકા
(3) વ્યાસ – યોગા
(4) શંકરાચાર્ય – વેદાંત
- (A) ફક્ત 1 અને 2 (B) ફક્ત 2 અને 3
(C) ફક્ત 3 અને 4 (D) 1, 2, 3 અને 4
007. નીચેની યાદી I સાથે યાદી II ને જોડો.
<u>યાદી I</u>	<u>યાદી II</u>
a. વાઘજી પેલેસ	1. મુન્દ્રા
b. નવલખા પેલેસ	2. મોરબી
c. રણજિત વિલાસ પેલેસ	3. વડોદરા
d. લક્ષ્મી વિલાસ પેલેસ	4. વાંકાનેર
- (A) a - 2, b - 1, c - 4, d - 3 (B) a - 1, b - 2, c - 3, d - 4
(C) a - 4, b - 3, c - 2, d - 1 (D) a - 3, b - 4, c - 1, d - 2
008. નાટક “તમાશા”માં મુખ્ય કયો શબ્દ વપરાયો છે ?
- (A) ફાદ (Fad) (B) વાઘ (Vag)
(C) નાટુચાની (Natuchani) (D) ગવાલન (Gavalan)

009. નીચેની યાદી 'A' ની સાથે યાદી 'B' ના જોડકાં જોડો.

A

- a. ડાંગ
- b. બનાસકાંઠા
- c. સૂરત
- d. ધોળકા

(A) a - 1, b - 2, c - 3, d - 4
(C) a - 2, b - 1, c - 4, d - 3

B

- 1. પઢાર
- 2. ચાળો
- 3. મેરાયો
- 4. હાલી

(B) a - 4, b - 3, c - 2, d - 1
(D) a - 4, b - 1, c - 2, d - 3

010. ગુજરાતના કયા કવિને રાષ્ટ્રીય શાયર તરીકે મહાત્મા ગાંધીએ સંબોધન કર્યું હતું ?

- (A) ઝવેરચંદ મેઘાણી
- (B) ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી
- (C) ઉમાશંકર જોષી
- (D) અવિનાશ વ્યાસ

011. રાજા રવિ વર્માના ચિત્રો ગુજરાતના કયા મ્યુઝિયમમાં જોવા મળે છે ?

- (A) કેલિકો મ્યુઝિયમ
- (B) કચ્છ મ્યુઝિયમ
- (C) ફતેસિંહ રાવ મ્યુઝિયમ
- (D) એલ. ડી. મ્યુઝિયમ

012. યક્ષ અને યક્ષિણી શિલ્પકળા ..... સાથે જોડાયેલ છે.

- (A) બુદ્ધવાદ
- (B) હિન્દુવિવાદ
- (C) જૈનવાદ
- (D) ઉપરના પૈકી તમામ

013. નીચેના પૈકી કઈ સંસ્થાઓ / વર્તમાન પત્રો મહાત્મા ગાંધીની દક્ષિણ આફ્રિકાના આંદોલન સાથે જોડાયેલ છે ?

- (1) ઈન્ડિયન નાટલ આર્ગેનાઈઝેશન (Indian Natal Organization)
- (2) ઈન્ડિયન ઓપીનીયન (Indian Opinion)
- (3) અહિંસક પ્રતિકાર ઓર્ગેનાઈઝેશન (Passive Resistance Organization)
- (4) ધી ઈન્ડિયન લીગ (The Indian League)
- (5) ઈન્ડિયન મિરર (Indian Mirror)

(A) ફક્ત 1, 3 અને 5
(B) ફક્ત 1, 2 અને 3
(C) ફક્ત 2, 4 અને 5
(D) 1, 2, 3, 4 અને 5

014. નીચેના વિધાનો પૈકી “ઈન્ડિયન નેશનલ આર્મી” બાબતે કયું / કયાં વિધાન સાચાં છે ?

- (1) ભારત છોડો આંદોલન નિષ્ફળ ગયા પછી તેની રચના થઈ.
- (2) INA નો વિચાર ની કલ્પના પ્રથમ મલાયામાં સુભાષચંદ્ર બોઝ દ્વારા કરવામાં આવી.
- (3) The INA જાપાનીઝ આર્મી દ્વારા ઉભી કરવામાં આવી અને ભારતની આઝાદી સુધી ટેકો આપવામાં આવ્યો.

(A) ફક્ત 1, 2 અને 3
(B) ફક્ત 1
(C) ફક્ત 2 અને 3
(D) એક પણ નહીં

015. પિલાજી ગાયકવાડના ઉત્તરાધિકારી પુત્ર ..... હતા.

- (A) દામજી I
- (B) દામજી II
- (C) ખંડેરાવ
- (D) મલ્હાર રાવ

016. બ્રાઉઝ ધાતુથી બનેલા અને ચાંદીના આવરણ વાળા “ગઢૈયા પૈસા”નો પ્રસાર/ફેલાવાનો મુખ્ય (Core) વિસ્તાર ..... હતો.

- (A) ગુજરાત, માળવા અને રાજસ્થાન
- (B) ગુજરાત, રાજસ્થાન અને પંજાબ
- (C) ગુજરાત, પંજાબ અને મધ્યપ્રદેશ
- (D) ગુજરાત, માળવા અને પંજાબ

017. મેહમૂદ બેગડા એ જુનાગઢમાં વૈકલ્પિક રાજધાની બનાવી અને તેનું પુનઃ નામકરણ ..... કર્યું.
 (A) દૌલતાબાદ (B) અલીમપુર
 (C) મુસ્તફાબાદ (D) મહેમુદાબાદ
018. 1957માં ગુજરાતના અલગ ભાષી રાજ્ય તરીકે રચના કરવાના, આંદોલનના પ્રણેતા ..... હતા.
 (A) ગુજરાત કોંગ્રેસ પક્ષ (B) ગુજરાત સ્વતંત્ર પક્ષ
 (C) મહાગુજરાત જનતા પરિષદ (D) આઝાદ ગુજરાત આંદોલન
019. ‘મહારાજાધિરાજ’નું સર્વોપરી બિરૂદ ધારણ કરનાર પ્રથમ વાઘેલા રાજા ..... હતા.
 (A) વિશાલ દેવ વાઘેલા (B) કરણ વાઘેલા
 (C) લવણ પ્રસાદ (D) વિર ધવલ વાઘેલા
020. ગુજરાતના સુલતાન બહાદુર શાહની હુમાયુ સામેની લડાઈમાં હાર ..... ના વિશ્વાસઘાત/છળકપટના કારણે થઈ.
 (A) રૂસ્તમખાન (B) હસનખાન મેવાતી
 (C) રૂમીખાન (D) શેરખાન
021. નીચેના પૈકી કયું વિધાન/વિધાનો સાચાં છે ?
 (1) 1934માં પંડિત મદનમોહન માલવિયાજીએ બ્રેકઅવે (Breakaway) રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ પાર્ટી શરૂ કરી.
 (2) મદન મોહન માલવિયાજી એ ગાંધીજીની દલિતોધ્ધાર ચળવળની પ્રશંસા ન કરી.
 (3) ગાંધીજી મેકડોનાલ્ડ એવોર્ડથી સંમત થયા.
 (4) પુના સંધિ (Pact) ના સંદર્ભ કોંગ્રેસ વર્કીંગ કમિટીએ “બહિષ્કાર નહિ કે સ્વીકાર પણ નહિ”નું ધોરણ અપનાવ્યું.
 (A) 1, 2, 3 અને 4 (B) ફક્ત 1
 (C) ફક્ત 1 અને 2 (D) ફક્ત 1 અને 3
022. નીચેના પૈકી ..... ભારતમાં અંગ્રેજી શિક્ષણ દાખલ કરવા તરફ દોરી ગયા.
 (1) 1831 નો ચાર્ટર એક્ટ
 (2) જનરલ કમિટી ઓફ પબ્લીક ઈન્સ્ટ્રક્શન - 1823
 (3) પ્રાચ્ય વિદ્યા અને અંગ્રેજી સાહિત્યનો વિવાદ (Orientalist and Anglicist Controversy)
 (A) ફક્ત 1 અને 2 (B) ફક્ત 2
 (C) ફક્ત 1 અને 3 (D) 1, 2 અને 3
023. નીચેની જોડીઓ પૈકી કઈ જોડી સાચી રીતે જોડાયેલ છે ?
 (1) હો-ચળવળ (Ho uprising) – ખેડૂત આંદોલન
 (2) તબલીઘ આંદોલન – ધાર્મિક આંદોલન
 (3) તેભાગા (Tebhaga) આંદોલન – ટ્રાઈબલ આંદોલન
 (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 2
 (C) ફક્ત 1 અને 3 (D) ફક્ત 2 અને 3
024. નીચેના પૈકી કયા ભારતીય ક્રાંતિકારીને “કાકોરી ટ્રેઈન લૂંટકેસ”માં જેલવાસ થયો ન હતો ?
 (A) ચંદ્રશેખર આઝાદ (B) રોશનસિંગ
 (C) રાજેન્દ્ર લાહિરી (D) અશફાકઉલ્લાખાન

025. નીચેના વિધાનો પૈકી કયું વિધાન ખોટું છે ?
- (A) ભારતમાં ચંદા ભેજવાળી સારી વરસાદી પાણીના નિકાલવાળી જમીનમાં અને ઉપ ભેજવાળા ઉષ્ણ કટિબંધમાં અને ઉપ-ઉષ્ણકટિબંધમાં બાગાયત થાય છે.
- (B) ભારતમાં ચંદાની બાગાયત ખેતી સૌપ્રથમ આસામની બ્રહમપુત્રા ખીણ (Vally)માં શરૂ થઈ.
- (C) ચંદાની કાર્ડમમ (Cardamom)ની ટેકરીઓ ઉપર પણ બાગાયત કરવામાં આવે છે.
- (D)** ગ્રીન ટી ના પાન ફર્મન્ટેડ (Fermented) હોય છે.
026. નીચેના પૈકી કઈ જાતિમાં સાઉથ આફ્રિકન લોકોના નમૂનારૂપ વિશિષ્ટ શારિરીક લક્ષણો પ્રતિબિંબિત થાય છે / જોવા મળે છે.
- (A) બરડા **(B)** સિદદી
- (C) ભીલ **(D)** રબારી
027. નીચેના પૈકી કયું / કયાં ભારતના રાજ્ય સંપૂર્ણપણે ઉષ્ણ કટિબંધ ઝોનમાં આવતા નથી ?
- (A) કેરલા અને તામિલનાડુ **(B)** કર્ણાટક
- (C)** ગુજરાત **(D)** આંધ્રપ્રદેશ અને મહારાષ્ટ્ર
028. 'ગુજરાત પ્લેઈન એન્ડ હોલ એગ્રો-ક્લાઈમેટિક ઝોન' 7 (સાત) પેટા આબોહવા ઝોનમાં વિભાજિત થયું હતું. નીચેના પૈકી કયો ઝોન તે યાદીમાં નથી.
- (A) ઉત્તર પશ્ચિમ ઍરિડ (શુષ્ક) **(B)** ઉત્તર સૌરાષ્ટ્ર
- (C) દક્ષિણ સૌરાષ્ટ્ર **(D)** ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
029. નીચેના પૈકી કયું/કયાં વિધાન ખોટાં છે ?
- (A) ગુજરાતના કુલ ભૌગોલિક વિસ્તારના ફક્ત 11.04% જંગલ તરીકે જાહેર કરેલ છે.
- (B) ગુજરાત વન વિસ્તાર રાષ્ટ્રીય સરેરાશથી ખૂબજ નીચે છે.
- (C) બંને (A) અને (B)
- (D)** (A) નહિ કે (B) પણ નહીં
030. નિચાણવાળા ગંગાના (gangetic) મેદાનો, ભેજવાળી આબોહવા, અને આખા વર્ષ દરમિયાન ઊંચા તાપમાનના લક્ષણો વડે વર્ણવવામાં આવે છે. આ પ્રદેશ માટે નીચેના પૈકી કયા પક્ષોની જોડી સૌથી વધુ અનુકૂળ છે ?
- (A) ડાંગર અને કપાસ **(B)** ઘઉં અને શણ (Jute)
- (C)** ડાંગર અને શણ (Jute) **(D)** ઘઉં અને કપાસ
031. ધી શોલા ગોયર (The Shola grasslands) ..... માં મળે છે.
- (A) હિમાલય **(B)** સધર્ન વેસ્ટર્ન ઘાટ (Southern Western Ghat)
- (C) વિંધ્યાજ **(D)** પૂર્વઘાટ
032. ધી ઈન્ડિયા સ્ટેટ ઓફ ફોરેસ્ટ રીપોર્ટ (ISFR) 2017 ના સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયું વિધાન/વિધાનો સાચાં છે ?
- (1) અરૂણાચલ પ્રદેશ વિસ્તારના સંદર્ભે ભારતમાં સૌથી વધુ જંગલ વિસ્તાર ધરાવે છે.
- (2) કુલ ભૌગોલિક વિસ્તારના સંદર્ભે આવરી લેવાયેલ જંગલ વિસ્તારની ટકાવારીમાં ભારતમાં મિઝોરામમાં સૌથી વધુ જંગલો છે.
- (A) ફક્ત 1 **(B)** ફક્ત 2
- (C) 1 અને 2 બંને **(D)** 1 પણ નહિ કે 2 પણ નહિ

033. ભારતમાં જંગલના પ્રકારો સંદર્ભમાં નીચેના પૈકી કયું/કયાં વિધાન/વિધાનો સાચાં છે ?
 (1) ઉષ્ણ કટિબંધીય સદાબહાર જંગલો, વરસાદી જંગલો પણ કહેવાય છે.
 (2) ભારતમાં ખાસ કરીને વિશાળ ફેલાવો ધરાવતા ઉષ્ણ કટિબંધીય પાનખર જંગલો છે.
 (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 2
 (C) 1 અને 2 (D) 1 પણ નહિ કે 2 પણ નહિ
034. વિવિધ પ્રકારના ખડકોની બાબતે નીચેના પૈકી કયું/કયાં વિધાન સાચાં છે ?
 (1) આંતરીય અગ્નિ ખડકો, પ્લુટોનિક ખડકો તરીકે જાણીતા છે.
 (2) જળકૃત ખડકો (Sedimentary rocks) સ્તરીય ખડકો તરીકે ઓળખાય છે.
 (3) આરસ, ગ્રેનાઈટ અને ક્વાર્ટઝાઈટ (Quartzite) રૂપાંતર (Metamorphic) ખડકોના પ્રકાર છે.
 (A) ફક્ત 1 અને 2 (B) ફક્ત 2 અને 3
 (C) 1, 2 અને 3 (D) ફક્ત 1 અને 3
035. 2011 ની વસ્તીગણતરી મુજબ નીચેના પૈકી કયો જિલ્લો સૌથી નીચો સેક્સ રેશિયો ધરાવે છે ?
 (A) નર્મદા (B) પોરબંદર
 (C) તાપી (D) જુનાગઢ
036. કર્કવૃત્તના ઉત્તરભાગમાં ગુજરાતનું કયું શહેર આવેલું છે ?
 (A) ગાંધીનગર (B) સુરેન્દ્રનગર
 (C) ગોધરા (D) મહેસાણા
037. નીચેના પૈકી કયું વિધાન/વિધાનો સાચું/સાચાં છે ?
 (1) વનબંધુ કલ્યાણ યોજના મુખ્યમંત્રીના દસ મુદ્દા કાર્યક્રમ તરીકે પણ ઓળખાય છે.
 (2) વનબંધુ કલ્યાણ યોજનાના ઘટકો પૈકી એક અંગ શહેરી વિકાસ પણ છે.
 (3) તમામ ઋતુ પ્રમાણેના/બારમાસી રસ્તાઓ અને ગુણવત્તાયુક્ત તેમજ સ્થાયી રોજગારી આ યોજનાના અન્ય બે ઘટકો છે.
 (A) ફક્ત 1 અને 3 (B) ફક્ત 2 અને 3
 (C) ફક્ત 1 (D) 1, 2 અને 3
038. અનામત નાણા (Reserve Money)માં નીચેના પૈકી કયા નાણા ઉમેરવામાં આવેલ નથી ?
 (A) સરક્યુલેશનમાં ચલણ (Currency in circulation)
 (B) આર. બી. આઈ. પાસે બેન્કર્સની ડિપોઝીટ્સ
 (C) બેન્કો પાસેની ડિમાન્ડ ડિપોઝીટ્સ
 (D) સરકારની આર.બી.આઈ. પાસેની ડિપોઝીટ્સ
039. નીચેના પૈકી કયા “બેલેન્સ ઓફ પેમેન્ટ”ના ઘટકો છે ?
 (1) ફાઈનાન્શિયલ કેપીટલ ટ્રાન્સફર્સ (Financial Capital Transfers)
 (2) બાહ્ય (External) લોન અને રોકાણ
 (3) વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણો (Foreign Institutional Investment)
 (4) બાહ્ય (External) બોન્ડ ઈસ્યુ કરવા.
 (A) ફક્ત 1, 2 અને 3 (B) ફક્ત 2, 3 અને 4
 (C) ફક્ત 1, 2 અને 4 (D) 1, 2, 3 અને 4

040. ભારતમાં ન્યુ જી.ડી.પી. (G.D.P.) સીરીઝના આધાર વર્ષને 2004-05 ઉપરથી વર્ષ ..... ઉપર ફેરવવામાં / લઈજવામાં આવેલ છે.
 (A) 2011-12 (B) 2010-11
 (C) 2007-08 (D) 2008-09
041. FAME ભારત યોજના (India Scheme) ..... ઉદ્દેશ્યથી શરૂ કરવામાં આવેલ છે.
 (A) હાઉસિંગ સેક્ટરને બઢતી અને ઉત્તેજન
 (B) દેશમાં ઈકો ફ્રેન્ડલી વાહનો ને ઉત્તેજન
 (C) ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં 2022 સુધી વિજપુરવઠો પુરો પાડવાની ખાત્રી.
 (D) ઘરેલુ હિંસાથી અસરકર્તા થયેલ મહિલાઓને મફત કાનૂની સલાહ પૂરી પાડીને મદદ કરવી.
042. નીચેના પૈકી કયો રેવન્યુ ખર્ચ નથી ?
 (A) રોડ બાંધકામનો ખર્ચ
 (B) સરકારી દેવા ઉપરની વ્યાજ ચૂકવણી
 (C) સરકારી ખાતાઓના સામાન્ય સંચાલન/કામો (Funding) માટે થતો ખર્ચ
 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
043. નીચેના પૈકી કયું/કયાં “પ્રાયોરીટી સેક્ટર ધિરાણ”ની શ્રેણીમાં આવે છે ?
 (1) ખેતી (2) નાના અને મધ્યમ સાહસ (3) શિક્ષણ (4) સામાજિક માળખું
 (A) ફક્ત 1, 2 અને 4 (B) ફક્ત 2, 3 અને 4
 (C) ફક્ત 1, 3 અને 4 (D) 1, 2, 3, 4
044. એન. કે શિંગ કમિટી નીચેના પૈકી કોની સાથે સંકળાયેલ છે ?
 (A) સ્પેશિયલ ઈકોનોમીક ઝોન (B) ડિઝિટલ પેમેન્ટ ને ઉત્તેજન/બઢતી
 (C) FRBM એક્ટમાં સુધારો (D) પુનઃપ્રાપ્ય (Renewable) ઉર્જા ક્ષમતા વધારવી
045. “ઈન્ડિયા પોસ્ટ પેમેન્ટ બેન્ક”ના સંદર્ભમાં નીચેના વિધાનો પૈકી કયું/કયાં વિધાન સાચું/સાચાં છે ?
 (1) પેમેન્ટ બેન્કિંગ સેવા શરૂ કરનાર ઈન્ડિયા પોસ્ટ પ્રથમ સરકારી સંસ્થા (Organisation) છે.
 (2) તે વ્યક્તિઓ અને નાના ધંધાઓને મહત્તમ રૂ. 1,00,000/- (એક લાખ) લોન તરીકે આપી શકે છે.
 (3) 100% સરકારી માલિકીની પબ્લીક સેક્ટર કંપની તરીકે સ્થપાયેલ છે.
 (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 2 અને 3
 (C) ફક્ત 1 અને 3 (D) 1, 2 અને 3
046. ભારતમાં સને 1881 માં સ્થપાયેલ ભારતીયો દ્વારા સંચાલિત, મર્યાદિત જવાબદારી વાળી પ્રથમ બેન્ક ..... હતી.
 (A) હિન્દુસ્તાન કોમર્શિયલ બેન્ક (B) ઔધ (Oudh) કોમર્શિયલ બેન્ક
 (C) પંજાબ નેશનલ બેન્ક (D) પંજાબ એન્ડ સિંધ બેન્ક
047. વર્ષ 2018માં નીતિ આયોગના વોટર ઈન્ડેક્સ (Water Index) માં નીચેના રાજ્યો પૈકી કયા રાજ્યએ જળસ્ત્રોત વ્યવસ્થાપન (Water Resource Management)માં પ્રથમ સ્થાન (Ranking) મેળવેલ છે ?
 (A) તેલંગાણા (B) ગુજરાત
 (C) મહારાષ્ટ્ર (D) મધ્યપ્રદેશ
048. ભારતમાં સહકારી ક્ષેત્રમાં ખેત પેદાશો માટે રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ માર્કેટીંગ એજન્સી ..... છે.
 (A) NEFED (B) NAFED
 (C) NABARD (D) NAFI

049. બાલ હક્કોના રક્ષણ માટે રાષ્ટ્રીય આયોગ સંબંધિત, નીચેના પૈકી કયું/કયા વિધાન સાચાં છે ?
 (A) તે વૈધાનિક (Statutory) સંસ્થા/એકમ છે.
 (B) તે 2007માં પાર્લામેન્ટ દ્વારા કાયદા હેઠળ ઘડાયેલ માળખું (Set up) છે.
 (C) દેશમાં બાળકોના હક્કોના રક્ષણ, ઉત્તેજન અને બચાવ માટે છે.
 (D) ઉપરના બધાજ
050. ભારતમાં જો ધાર્મિક સમુદાયને રાષ્ટ્રીય લઘુમતિનો દરજ્જોની માન્યતા અપાવામાં આવે તો, શું અધિકારો પ્રાપ્ત થાય છે ?
 (1) તેઓ ખાસ/વિશિષ્ટ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ સ્થાપી શકે અને સંચાલન કરી શકે.
 (2) રાષ્ટ્રપતિ આપોઆપ (Automatically) લોકસભામાં સભ્ય નિયુક્ત કરે છે.
 (3) તેઓ 'પ્રધાનમંત્રીના 15 મુદ્દા પ્રોગ્રામ, 2006' (PM's 15 Point Programme of 2006)માંથી લાભો મેળવી શકે છે.
 (A) 1, 2 અને 3 (B) ફક્ત 1 અને 2
 (C) ફક્ત 2 અને 3 (D) ફક્ત 1 અને 3
051. નીચેના વિધાનો પૈકી રાજ્યસભા બાબતે કયું/કયાં વિધાન સાચાં છે ?
 (1) રાજ્યસભા રાજ્યના સ્થાનિક હિતોનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે.
 (2) રાજ્યસભાનો સભ્ય તે રાજ્યનો નિવાસી હોવો જોઈએ કે જેમાંથી તે ચૂંટાયેલ હોય.
 (3) રાજ્યને ફાળવવામાં આવતી રાજ્યસભાની બેઠકોની સંખ્યા તેની વસ્તીના પ્રમાણ મુજબ હોય છે.
 (4) રાજ્યસભાના સભ્યની મુદત, યુ.એસ.એ. ની સેનેટની બરાબર હોય છે.
 (A) ફક્ત 2, 3 અને 4 (B) ફક્ત 1, 2, 3 અને 4
 (C) ફક્ત 1, 3 અને 4 (D) ફક્ત 1 અને 3
052. ભારતના બંધારણના પ્રારંભમાં, દરેક વ્યક્તિ ભારતનો નાગરિક ગણાશે, કે જે ભારત દેશમાં વસતો હોય અને .....
 (A) જે ભારત રાજ્યક્ષેત્રમાં જન્મેલો હોય / હતો.
 (B) અથવા જેના માતાપિતા ભારતમાં જન્મેલા હોય /હતા.
 (C) જેઓ સામાન્ય રીતે ભારત રાજ્યક્ષેત્રમાં આવા બંધારણ શરૂ થયાના તરતજ અગાઉના પાંચ વર્ષ કરતાં ઓછા નહિ તેટલા સમયથી વસતા હોય.
 (D) ઉપરના તમામ
053. નીચેના પૈકી કયું/કયાં વિધાન સાચાં છે ?
 (1) બંધારણના અનુચ્છેદ 338 રાષ્ટ્રીય અનુસૂચિત જાતિ આયોગની સ્થાપના/રચના સાથે જોડે છે.
 (2) રાષ્ટ્રીય અનુસૂચિત જનજાતિ આયોગ 89મા બંધારણીય સુધારા કાયદા હેઠળ સને 2003માં સ્થાપાયેલ હતું.
 (3) રાષ્ટ્રીય મહિલા આયોગ એ બંધારણીય એકમ (Constitutional Body) છે.
 (4) લઘુમતિઓ માટે રાષ્ટ્રીય આયોગ એ વૈધાનિક એકમ (Statutory Body) છે.
 (A) ફક્ત 1 અને 2 (B) ફક્ત 1, 2 અને 3
 (C) 1, 2, 3, 4 (D) ફક્ત 3 અને 4
054. નીચેના પૈકી કયું કાર્ય રાષ્ટ્રીય માનવ અધિકાર આયોગ નું કાર્ય નથી ?
 (A) કેદીઓના માનવીય હક્કોનું રક્ષણ
 (B) માનવ હક્કોના ક્ષેત્રમાં સંશોધનને ઉત્તેજન
 (C) કોઈ પણ માનવીય અધિકારોના ભંગથી પીડીતને આર્થિક વળતર
 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં

055. પ્રધાનમંત્રી 'જીવન જ્યોતિ વિમા યોજના' (PMJJBY) કોઈ પણ કારણથી થયેલ મૃત્યુને આવરી લે છે અને તે ..... વયજૂથ વચ્ચે આવતા લોકોને મળે છે.
- (A) 18 થી 60 વર્ષ (B) 18 થી 62 વર્ષ
(C) 18 થી 50 વર્ષ (D) 18 થી 65 વર્ષ
056. નીચેના વિધાનો પૈકી કયું/કયાં વિધાન સાચાં છે ?
- (1) ડૉ. બી.આર. આંબેડકર ડ્રાફ્ટીંગ કમિટીના ચેરમેન હતા.
(2) જવાહર લાલ નહેરૂ સંઘ બંધારણ કમિટી (Union Constitution Committee)ના ચેરમેન હતા.
(3) સરદાર પટેલ પ્રોવિઝનલ બંધારણ કમિટી (Provisional Constitution Committee)ના ચેરમેન હતા.
(4) સરદાર પટેલ રાજ્ય કમિટી (States Committee)ના ચેરમેન હતા (રાજ્યો સાથે વાટાઘાટો કરવામાટેની કમિટી)
- (A) ફક્ત 1, 2 (B) ફક્ત 3
(C) ફક્ત 4 (D) ફક્ત 2
057. ભારતના બંધારણને જાળવવા, બચાવવા અને રક્ષણ કરવા કોણ સોગંદ લે છે ?
- (A) ભારતના વડાપ્રધાન (B) ભારતના રાષ્ટ્રપતિ
(C) સુપ્રિમ કોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધિશ (D) એટર્ની જનરલ ઓફ ઈન્ડિયા
058. નીચેના પૈકી કયું પ્રધાનમંત્રી કાર્યાલય (PMO) હેઠળ કાર્યરત નથી ?
- (A) ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ ઍટોમિક એનર્જી (Department of Atomic Energy)
(B) ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ સ્પેસ (Department of Space)
(C) નેશનલ સિક્યુરીટી કાઉન્સિલ (National Security Council)
(D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહીં
059. લોકસભા/સંસદમાં જાહેર હિસાબ સમિતિના ચેરમેનને નીચેના પૈકી કોણ નિમણૂક આપે છે ?
- (A) લોકસભાના સ્પીકર (B) રાજ્યસભાના ઉપ પ્રમુખ
(C) ભારતના ઉપ રાષ્ટ્રપતિ (D) ભારતના વડાપ્રધાન
060. નીચેના પૈકી કયા મૂળભૂત અધિકારનો ભારતના નાગરિકોની દૈનિક જીવનની કાળજી કરવા બાબતે કોર્ટો દ્વારા સંબોધિત કરી ઉપયોગ થાય છે ?
- (A) જીવન જીવવાનો હક્ક (Right to Life)
(B) સ્વતંત્રતાનો હક્ક (Right to Freedom)
(C) સમાનતાનો હક્ક (Right to Equality)
(D) બંધારણીય ઈલાજોનો હક્ક (Right to Constitutional remedies)
061. 'ફ્લાય એશ' (Fly Ash) ની બાબતે નીચેના પૈકી કયું / કયા વિધાન સાચા છે ?
- (1) તે કોલસો બળવાની પ્રક્રિયામાંથી કુદરતી ઉત્પન્ન થતી એક પેદાશ છે.
(2) તે સામાન્ય રીતે કોંક્રીટ બનાવવા વપરાતા પોર્ટલેન્ડ સિમેન્ટના આંશિક ફેરબદલ (Replacement) તરીકે વપરાય છે.
- (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 2
(C) 1 અને 2 બંને (D) 1 પણ નહિ કે 2 પણ નહિ
062. સૌરમંડળમાં સૂર્યની ફરતે ફરતા ગ્રહોમાં, મોટી સંખ્યામાં કુદરતી અવકાશી ઉપગ્રહો (અથવા ચંદ્ર) ..... છે ?
- (A) 5 (B) 16
(C) 63 (D) 17

063. નીચેના પૈકી કઈ પ્રક્રિયાથી પ્રાણીજન્ય કાર્બન/કોલસો મળે છે ?
 (A) હાડકાનો નાશ કરતી ઉર્ધ્વપાતન/શોધનક્રિયાથી (B) હવાના સંસર્ગમાં પ્રાણીઓના હાડકા બળવાથી
 (C) પ્રાણીઓની ચરબી (માસ) બળવાથી (D) હવાના સંસર્ગ વિના પ્રાણીઓના હાડકા બળવાથી
064. સામાન્ય રીતે ગર્ભધાન ..... માં થાય છે.
 (A) ગર્ભાશય (Uterus) (B) ફેલોપીયન ટ્યૂબ (Fallopian tube)
 (C) સર્વિક્સ (Cervix) (D) યોનિમાર્ગ (Vagina)
065. નીચેના પૈકી કઈ બાબત નેશનલ એર ક્વોલિટી ઈન્ડેક્સ (National Air Quality Index) માં સમાવિષ્ટ થયેલ નથી ?
 (A) સલ્ફર (Sulphur) (B) નાઈટ્રોજન ડાયોક્સાઈડ (Nitrogen dioxide)
 (C) સીસુ (Lead) (D) મિથેન (Methane)
066. વાતાવરણમાં વાદળાઓનું તરવું (Floating) તેના હળવા/નીચા ..... ને લીધે છે.
 (A) ઉષ્ણતામાન (B) ઘનતા (Density)
 (C) દબાણ (D) ઝડપ/વેગ (Velocity)
067. કોઈએ એકજ પાવર સોકેટ સાથે અનેક ઈલેક્ટ્રિક ઉપકરણો જોડવા જોઈએ નહિ કારણ કે .....
 (1) તે ઉપકરણને નુકશાન કરી શકે છે.
 (2) વધુ પડતી ગરમીને કારણે ઘરેલું વાયરીંગને નુકશાન થઈ શકે છે.
 (3) ઉપકરણને સંપૂર્ણ વોલ્ટેજ મળશે નહિં
 (A) ફક્ત 2 અને 3 (B) ફક્ત 2
 (C) 1 અને 2 (D) 1, 2 અને 3
068. નીચેના પૈકી કઈ પદ્ધતિ – Situ method of conservation (કુદરતી પર્યાવરણની જાળવણીની સીટુ પદ્ધતિ સંરક્ષણ)માં છે.
 (1) જીવાવરણનો સંગ્રહ (Biosphere Reserve)
 (2) વનસ્પતિ શાસ્ત્રને લગતો બગીચો (Botanical Garden)
 (3) પ્રાણીઓનો સંગ્રહ સાથેનો બગીચો (Zoological Park)
 (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 1 અને 2
 (C) ફક્ત 1 અને 3 (D) ઉપરના પૈકી કોઈ નહિં
069. દુનિયામાં સૌથી વધુ ભયજનક મોટી બિલાડી જેવા સમાન લક્ષણોવાળા પ્રાણીઓની જાત ..... છે.
 (A) એશિયાટીક સિંહ (B) ભારતીય વાઘ
 (C) દીપડો (Black Panther) (D) ચિત્તો (Leopard)
070. પૃથ્વીનું આયુષ્ય (Age) ..... વડે અંદાજ શકાય છે ?
 (A) કાર્બન ડેટીંગ (Carbon dating) (B) યુરેનિયમ ડેટીંગ (Urenium dating)
 (C) અણુશક્તિ કલોક્સ (Atomic Clocks) (D) બાયોલોજીકલ કલોક્સ (Biological Clocks)
071. ‘ઓ’ ગ્રુપ (‘O’ group) ના રક્ત દાતા વ્યક્તિને કેટલીક વાર ‘યુનિવર્સલ દાતા’ કહે છે. કારણ કે .....
 (A) લોહીમાંના રોગપ્રતિકાર તત્ત્વોની ઉણપ (Lack of Antibodies)
 (B) બંને એન્ટીજન અને એન્ટીબોડીઝના અભાવે (Lack of both antigens and antibodies)
 (C) એન્ટીજનની ઉણપ (Lack of antigens)
 (D) એન્ટીજનની હાજરી (The presence of atigens)

072. નીચેના વિધા પૈકી કયું/કયાં વિધાન 'મિશન શક્તિ' (Anti Satellite Weapon Systems) ની બાબતે સાચું/સાચાં છે ?
 (1) પૃથ્વીની નીચલી ભ્રમણકક્ષા (Low earth orbit)માં પરિક્રમા કરી રહેલા ભારતના ઉપગ્રહને તોડી પાડવામાં આવ્યો હતો.
 (2) ઉપગ્રહ પૃથ્વીથી આશરે 300 km દૂર હતો.
 (3) તોડી પડાયેલ ભારતીય ઉપગ્રહ કે જે રડાર ઈમેજિંગ સેટેલાઈટ (RIS-14) હતો.
 (A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 1 અને 2
 (C) ફક્ત 2 અને 3 (D) 1, 2 અને 3
073. "ગ્લોબલ પીસ ઈન્ડેક્સ 2019" માંના 163 દેશો પૈકી ભારત ..... મા ક્રમાંક ઉપર છે.
 (A) 161 (B) 141
 (C) 121 (D) 101
074. 2019ના 'વિશ્વ રક્તદાન દિવસ' (The World Blood Donor Day 2019) નો વિષય (Theme) ..... છે.
 (A) ડોનેટ - સુખ વહેંચો (Deliver the happiness)
 (B) ડોનેટ - બીજાના સ્વપ્નો પૂરા કરો (Fullfill others dreams)
 (C) સલામત રક્ત સર્વ માટે (Safe blood for all)
 (D) સલામત રક્ત જીવન બચાવો (Safe blood save lives)
075. કેન્દ્ર સરકારે ડિફેન્સ સ્પેસ રીસર્ચ એજન્સી (Defence Space Research Agency) ..... ખાતે સ્થાપવા મંજૂરી આપેલ છે.
 (A) અમદાવાદ (B) અમરાવતી
 (C) ભોપાલ (D) બેંગલુરુ (Benguluru)
076. તાજેતરમાં અમિતાભ ઘોષ એ જ્ઞાનપીઠ એવોર્ડ મેળવેલ છે. નીચેના પૈકી કયું પુસ્તક તેઓ દ્વારા લખાયેલ નથી ?
 (A) શેડો લાઈન્સ (Shadow Lines) (B) ધી ગ્લાસ પેલેસ (The Glass Palace)
 (C) ધી હંગ્રી ટાઈડ (The Hungry Tide) (D) સી ઓફ બ્લડ (Sea of Blood)
077. ભારત સરકારે તમામ નાગરિકો પીવાનું શુદ્ધ જલ વર્ષ ..... સુધી પૂરું પાડવા નક્કી કરેલ છે.
 (A) 2020 (B) 2024
 (C) 2026 (D) 2025
078. લોથલ ખાતે 'રાષ્ટ્રીય મેરીટાઈમ હેરીટેજ મ્યુઝિયમ' બનાવવા ભારત સરકારે ..... સાથે સહયોગ કરવા નક્કી કરેલ છે.
 (A) પોર્ટુગલ (B) જાપાન
 (C) કેનેડા (D) સાઉદી અરેબિયા
079. સર્ટિફિકેશન ફોર ભારત - VI ધોરણો, દ્વિચકી વાહનો (Two wheelars) માટે ઈસ્યુ કરવામાં આવેલ છે. નીચેની કંપનીઓ પૈકી કઈ પ્રથમ મેળવનાર કંપની છે ?
 (A) સુઝુકી મોટર્સ (B) હીરો મોટર કોર્પ
 (C) બજાજ (D) રોયલ એનફિલ્ડ
080. તાજેતરમાં ફેસબુક દ્વારા લોન્ચ કરાયેલ "confetti" શું છે ?
 (A) ચેટીંગ માટે નવી એપ (New App for chating)
 (B) વિડીયો કોલીંગ માટે નવી એપ (New App for video calling)
 (C) ફેસ રેકગ્નીઝેશન એપ (Face Recognition App)
 (D) ન્યુ ઈન્ટરેક્ટીવ ગેઈમ શો (New Interactive Game Show)

081. ભારતના પ્રથમ “ડાયનોસોર મ્યુઝિયમ”નું ઉદ્ઘાટન મુખ્યમંત્રીશ્રી વિજય ભાઈ રૂપાણીએ ગુજરાતના ..... જિલ્લામાં કરેલ છે.
- (A) મહિસાગર (B) ડાંગ
(C) બનાસકાંઠા (D) સાબરકાંઠા
082. ભારત સરકાર દ્વારા પાક ઉત્પાદન 2018-19ના એડવાન્સ અંદાજો મુજબ, નીચેના પાકો પૈકી કયા બે પાકોનું નોંધપાત્ર ઉત્પાદન કરવાનું રહે છે ?
- (A) ચોખા અને ઘઉં (B) મગફળી અને કપાસ
(C) મકાઈ અને મગફળી (D) કપાસ અને શેરડી
083. નીચેની અભિનેત્રીઓ પૈકી કોણે ‘Danny Kaye Humanitarian Award’ તેણીના બાળકલ્યાણના ક્ષેત્રમાં વિશિષ્ટ યોગદાન માટે યુનીસેફ (UNICEF)માંથી મેળવેલ છે.
- (A) આલિયા ભટ્ટ (B) પ્રિયંકા ચોપરા
(C) દિપીકા પદ્મકોણે (D) કરીના કપૂર
084. તાજેતરમાં “ધી ફેન્ચ ઓપન 2019” રફાલ નડાલ એ જીત્યો તેણે આ ખિતાબ કુલ કેટલામી વાર જીત્યો ?
- (A) 10 (B) 11
(C) 12 (D) 13
085. તાજેતરમાં ભારતીય પુરાતત્વ સર્વેક્ષણ દ્વારા ‘ચૌખંડી’ (Chaukhandi) સ્તૂપને રાષ્ટ્રીય ગૌરવ સ્મારક - ધરોહર તરીકે જાહેર કરવામાં આવેલ છે. આ સ્તૂપ ..... રાજ્યમાં આવેલો છે.
- (A) બિહાર (B) છત્તીસગઢ
(C) ઉત્તર પ્રદેશ (D) આંધ્ર પ્રદેશ
086. નીચે પૈકી કયો વિકલ્પ બાકીના ત્રણ વિકલ્પો સાથે બંધ બેસતો નથી ?
- (A) જીબ્રાલ્ટર (B) પાલ્ક
(C) સુએઝ (D) બેરિંગ
087. એક વર્ષ પહેલા P અને Q ની ઉંમરનો ગુણોત્તર 6:7 હતો, તથા 4 વર્ષ પછી તે 7:8 થશે. તો Q ની હાલની ઉંમર કેટલી હશે ?
- (A) 38 વર્ષ (B) 41 વર્ષ
(C) 43 વર્ષ (D) આમાંનું એક પણ નહીં
088. બે નળાકારની ત્રિજ્યા 3:4 ના ગુણોત્તરમાં અને તેમની ઉંચાઈઓ 5 :3 ના ગુણોત્તરમાં હોય તો તેમના ક્ષેત્રફળનો ગુણોત્તર કેટલો થશે ?
- (A) 15:16 (B) 16:25
(C) 5:4 (D) આમાંનું એક પણ નહીં
089. નીચેની શ્રેણીમાં (?) ને સ્થાને શું આવશે?
2, 5, 10, 17, 26, 37, (?)
- (A) 49 (B) 50
(C) 51 (D) આમાંનું એક પણ નહીં
090. એક સાંકેતિક ભાષામાં ‘INDIA’ નો કોડ ‘HOCJZ’ હોય તો ‘CHINA’ નો કોડ કયો થશે ?
- (A) BKHMZ (B) BIHMZ
(C) BIJMZ (D) આમાંનું એક પણ નહીં

091. એક લંબચોરસનું ક્ષેત્રફળ 198 ચો.મી હોય તથા તેની એક બાજુનું માપ 18 મીટર હોય તો તેની પરિમિતિ કેટલી થશે ?
 (A) 58 મીટર (B) 36 મીટર
 (C) 29 મીટર (D) આમાંનું એક પણ નહીં
092. એક સ્ત્રીની છબી તરફ જોઈ મિતેશે કહ્યું “તેના પિતાના ભાઈ મારા ભાઈના પિતા છે”. તો તે સ્ત્રી મિતેશની કોણ હશે ?
 (A) ફોઈ (B) માસી
 (C) પિતરાઈ બહેન (D) આમાંનું એક પણ નહીં.
093. એક વર્તુળનો પરિઘ 6π સેમી હોય તો તે વર્તુળનું ક્ષેત્રફળ કેટલું થશે?
 (A) 9π ચો. સેમી (B) 12π ચો. સેમી
 (C) 15π ચો સેમી (D) આમાંનું એક પણ નહીં
094. એક મોટરબોટની સ્થિર પાણીમાં ઝડપ 12 કિમી/કલાક છે. તે પ્રવાહની દિશામાં 45 કિમી અંતર કાપી મૂળ સ્થાને પરત ફરે છે. જો તેને સમગ્ર મુસાફરી માટે કુલ 8 કલાક લાગતા હોય તો પ્રવાહની ઝડપ કેટલી હશે?
 (A) 2.4 કિમી/કલાક (B) 3 કિમી/કલાક
 (C) 4.5 કિમી/કલાક (D) આમાંનું એક પણ નહીં
095. 75 કિમી/કલાકની ઝડપે જતી એક ટ્રેનને એક પુલ પસાર કરતા 68.4 સેકન્ડ લાગે છે. જો ટ્રેનની લંબાઈ 1200 મીટર હોય તો પુલની લંબાઈ કેટલી હશે?
 (A) 180 મીટર (B) 210 મીટર
 (C) 225 મીટર (D) આમાંનું એક પણ નહીં
096. રૂ. 30,000 નું 2 વર્ષનું ચક્રવૃદ્ધિ વ્યાજ રૂ. 4,347 હોય તો વ્યાજનો દર કેટલો હશે?
 (A) 3.5% (B) 4.2%
 (C) 4.9% (D) આમાંનું એક પણ નહીં
097. જો 2 ટેબલ અને 3 ખુરશીની કિંમત રૂ. 3,450 હોય, તથા 3 ટેબલ અને 1 ખુરશીની કિંમત રૂ. 3,950 હોય તો એક ટેબલની કિંમત કેટલી થશે?
 (A) રૂ. 1200 (B) રૂ. 1250
 (C) રૂ. 1350 (D) આમાંનું એક પણ નહીં
098. 15, ઓગસ્ટ 1970ના દિવસે કયો વાર હતો?
 (A) સોમવાર (B) રવિવાર
 (C) શનિવાર (D) આમાંનું એક પણ નહીં
099. કિંમત શોધો : $(1331)^{-(2/3)}$
 (A) $-1/121$ (B) $1/121$
 (C) $1/11$ (D) આમાંનું એક પણ નહીં
100. 100 વિદ્યાર્થીઓના એક વર્ગમાં 34 વિદ્યાર્થીઓને વિજ્ઞાન વિષય પસંદ છે, જ્યારે 46 વિદ્યાર્થીઓને ગણિત વિષય પસંદ છે. જો 10 વિદ્યાર્થીઓને બંને વિષય પસંદ હોય તો બે પૈકી એકપણ વિષય પસંદ ન હોય તેવા વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા કેટલી હશે?
 (A) 20 (B) 26
 (C) 30 (D) આમાંનું એક પણ નહીં

101. નીચેના સમાજશાસ્ત્રીઓ પૈકી કોણે પોતાના સિદ્ધાંતને ચકાસવા માટે આંકડા શાસ્ત્રનો ઉપયોગ કર્યો ?
 (A) દુર્ખાઈમ (Durkheim) (B) સેંટ સાર્થમન (St. Simon)
 (C) માર્ક્સ (Marx) (D) ઉપરના પૈકી એક પણ નહિં
102. નીચેના પૈકી કોણે 'The Social Construction of Reality' લખેલ છે ?
 (A) મેક્સ વેબર (Max Weber)
 (B) જ્યોર્જ સીમેલ (George Simmel)
 (C) જી. એચ. મીડે (G. H. Mead)
 (D) પીટર બર્જર અને થોમસ લ્યુકમેન (Peter Berger and Thomas Luckman)
103. સી. ડબ્લ્યુ. મીલ્સ એ એકવાર કહ્યું હતું કે સમાજને સમજવા માટે સમાજ શાસ્ત્રીઓ એ સામાજિક ..... ને વિકસાવવાની જરૂર છે.
 (A) સંસ્કૃતિ (Culture) (B) પદ્ધતિ (Method)
 (C) સિદ્ધાંત (Theory) (D) કલ્પના (Imagination)
104. અર્થઘટન સમાજશાસ્ત્ર નો પ્રયાસ :
 (A) કર્તાના વ્યક્તિલક્ષી પરિપ્રેક્ષ્યથી વાસ્તવિકતાને સમજવાનો પ્રયત્ન કરવાનો છે.
 (B) વાસ્તવિકતાને સમજવા માટે પ્રાકૃતિક વિજ્ઞાનની પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરવાનો છે.
 (C) સંશોધનની સંખ્યાત્મક પદ્ધતિઓ પર ધ્યાન કેન્દ્રીત કરવાનો છે.
 (D) સંકલિત તંત્ર તરીકે સમાજ કઈ રીતે કાર્ય કરે છે તે દર્શાવવાનો છે.
105. નીચેના પૈકી કયા વિચારક પ્રતિકાત્મક આંતરક્રિયાવાદનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે ?
 (A) જી. એચ. મીડે (G. H. Mead) (B) લેવી-સ્ટ્રાસ (Levi-Strauss)
 (C) ઈર્વીંગ ગોફમેન (Erving Goffman) (D) કાર્લ માર્ક્સ (Karl Marx)
106. 'Verstehen'નો ખ્યાલ સાથે નીચેના પૈકી કોણ સંકળાયેલ છે ?
 (A) એમીલી દુર્ખાઈમ (Emile Durkheim) (B) મેક્સ વેબર (Max Weber)
 (C) માર્ગરેટ મીડે (Margaret Mead) (D) પિટર બર્જર (Peter Berger)
107. 'Invitation to Sociology'ના લેખક કોણ છે ?
 (A) ઈર્વીંગ ગોફમેન (Erving Goffman) (B) મેક્સ વેબર (Max Weber)
 (C) પિટર બર્જર (Peter Berger) (D) એન્થોની ગિડન્સ (Anthony Giddens)
108. 'Gemeinschaft' પદનો અર્થ
 (A) સમુદાય (Community) (B) સમુહ (Group)
 (C) સંગઠન (Association) (D) સમાજ (Society)
109. એમીલી દુર્ખાઈમ એ કયા આદિવાસી સમુદાયનો અભ્યાસ કર્યો ?
 (A) મસાઈ (B) આંદામાન દ્વિપસમુહ
 (C) ઓસ્ટ્રેલિયાના આદિવાસી (D) ઉપરના પૈકી એક પણ નહિં
110. નીચેના પૈકી કોણ સામાજિકરણના પ્રતિનિધિઓ છે ?
 (A) કુટુંબ (B) પીઅર જૂથ (Peer Group)
 (C) સમુહ માધ્યમો (D) ઉપરના તમામ

101. Who among the following sociologists used statistics to verify his theory?
 (A) Durkheim (B) St. Simon
 (C) Marx (D) None of the above
102. Which of the following wrote 'The Social Construction of Reality'?
 (A) Max Weber
 (B) Georg Simmel
 (C) G. H. Mead
 (D) Peter Berger and Thomas Luckmann
103. C.W. Mills once said that sociologists need to develop a sociological _____, to understand society
 (A) culture (B) method
 (C) theory (D) imagination
104. Interpretive Sociology attempts:
 (A) to understand reality from the subjective perspective of the actor.
 (B) to use methods of the natural sciences to understand reality.
 (C) to focus on quantitative methods of research
 (D) to show how the society functions as an integrated whole.
105. Which of the following thinkers represents symbolic interactionism?
 (A) G. H. Mead (B) Levi-Strauss
 (C) Erving Goffman (D) Karl Marx
106. The Concept of 'Verstehen' is associated with
 (A) Emile Durkheim (B) Max Weber
 (C) Margaret Mead (D) Peter Berger
107. The author of 'Invitation to Sociology' is
 (A) Erving Goffman (B) Max Weber
 (C) Peter Berger (D) Anthony Giddens
108. The term 'Gemeinschaft' means
 (A) community (B) group
 (C) association (D) society
109. Which tribal community did Emile Durkheim Study?
 (A) Masai (B) Andaman Islanders
 (C) Australian Aborigines (D) None of the above
110. Which of the following are agents of socialization?
 (A) family (B) peer group
 (C) the mass media (D) All of the above

111. નીચેના પૈકી કોણ પ્રકાર્યાત્મકવાદી છે ?
 (A) માર્ક્સ (B) વેબર
 (C) ડહરન ડોર્ફ (D) દુર્ખાઈમ
112. શહેરીકરણ એ જીવનના માર્ગ તરીકેના ખ્યાલ તરીકે કોણે વિકસાવ્યો ?
 (A) લૂઈસ વીર્થ (Louis Wirth) (B) રોબર્ટ પાર્ક (Robert Park)
 (C) જ્યોર્જ સીમેલ (George Simmel) (D) ઉપરના પૈકી એક પણ નહિં
113. 'The Future of Industrial Societies, Convergence or continuing Diversity' પુસ્તક કોના દ્વારા લખાયેલ છે ?
 (A) ડેનીયલ બેલ (Daniel Bell) (B) ક્લાર્ક કેર (Clark Kerr)
 (C) એમીલી દુર્ખાઈમ (Emile Durkheim) (D) મેન્યૂઅલ કાસ્ટેલ્સ (Manuel Castells)
114. નાટ્યાત્મક અભિગમ (Dramaturgical Approach) કોના દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાયેલ હતો ?
 (A) મેક્સ વેબર (Max Weber) (B) હર્બર્ટ સ્પેન્સર (Herbert Spencor)
 (C) શર્મીલા રેગે (Sharmilla Regge) (D) ઈર્વીંગ ગોફમેન (Erving Goffman)
115. પ્રાચીન સમયમાં શહેરો એ શું હતાં ?
 (A) રાજકીય કેન્દ્રો (B) વાણિજ્યિક કેન્દ્રો
 (C) ધાર્મિક કેન્દ્રો (D) ઉપરના તમામ
116. ભૂમિકા અનુક્રમિતા (Role Set) નો અર્થ :
 (A) એકજ દરજ્જા સાથે અનેક ભૂમિકાઓ જોડાયેલી હોય.
 (B) દરજ્જો ધરાવતી વ્યક્તિ પાસેથી અપેક્ષિત વર્તણૂક.
 (C) દરજ્જા સાથે સંકળાયેલ વિવિધ ભૂમિકાઓ વચ્ચે તણાવ.
 (D) બે કે તેથી વધુ દરજ્જા સાથે સંલગ્ન ભૂમિકાઓ વચ્ચે સંઘર્ષ.
117. માનવો અને તેમના ભૌતિક પર્યાવરણ વચ્ચેના સંબંધને વર્ણવવા માટે વપરાતું પદ કયું છે ?
 (A) માનવ જીવશાસ્ત્ર (B) માનવ પરિસ્થિતિવિજ્ઞાન
 (C) માનવ પર્યાવરણ (D) ઉપરના પૈકી એક પણ નહિં
118. .... એ ભારત સરકારના સમુદાય વિકાસ કાર્યક્રમનું મૂલ્યાંકન કર્યું અને 1958માં અભ્યાસ આધારિત પુસ્તક 'India's Changing Villages : Human Factors in Community Development' લખ્યું.
 (A) જી. એસ. ધૂર્યે (G. S. Ghurye) (B) રોબર્ટ રેડફીલ્ડ (Robert Redfield)
 (C) એસ. સી. દુબે (S. C. Dube) (D) એન. કે બોઝ (N. K. Bose)
119. નીચેના પૈકી કઈ પદ્ધતિએ માહિતિ સંકલન (Data Collection) પદ્ધતિ નથી ?
 (A) વ્યક્તિગત વ્યક્તિલક્ષી મૂલ્યાંકન (Personal Subjective Evaluation)
 (B) અસંગઠિત મુલાકાત (Unstructured interviewing)
 (C) પોસ્ટલ સર્વેક્ષણ પ્રશ્નાવલિ (Postal Survey Questionaries)
 (D) સહભાગી નિરીક્ષણ (Participant Observation)
120. સંશોધન પ્રારૂપ એટલે.
 (A) સિદ્ધાંતમાં આધારિત ન હોય તે રીતે સંશોધન કરવું.
 (B) ગુણાત્મક અથવા સંખ્યાત્મક પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરવા વચ્ચે પસંદગી.
 (C) જે શૈલીમાં તમે તમારા સંશોધનના તારણો રજૂ કરો તે શૈલી.
 (D) સંશોધન અને પૃથક્કરણના તમામ તબક્કાઓનું માળખું.

111. Which of the following is a functionalist?
(A) Marx (B) Weber
(C) Dahrendorf (D) Durkheim
112. Who developed the concept of urbanism as a way of life?
(A) Louis Wirth (B) Robert Park
(C) George Simmel (D) None of the above
113. The book 'The future of Industrial Societies; convergence or continuing Diversity?' was written by
(A) Daniel Bell (B) Clark Kerr
(C) Emile Durkheim (D) Manuel Castells
114. The Dramaturgical Approach was used by
(A) Max Weber (B) Herbert Spencer
(C) Sharmilla Regge (D) Erving Goffman
115. In ancient period cities were
(A) Political centres (B) Commercial centres
(C) Religious centres (D) All of the above
116. Role set means:
(A) several roles attached to a single status
(B) behaviour expected from a person holding a status
(C) tension among different roles attached to a status
(D) conflict among roles corresponding to two or more statuses
117. The term used to describe the relationship between human beings and their physical environment is
(A) human biology (B) human ecology
(C) human environment (D) None of the above
118. _____ evaluated the Community Development Programme by Government of India and wrote a book entitled 'India's changing villages: Human factors in Community Development' in 1958, based on that study
(A) G. S. Ghurye (B) Robert Redfield
(C) S. C. Dube (D) N. K. Bose
119. Which of the following is *not* a data-collection method?
(A) personal subjective evaluation (B) unstructured interviewing
(C) postal survey questionnaires (D) participant observation
120. A research design is:
(A) way of conducting research that is not based in theory
(B) the choice between using qualitative or quantitative methods
(C) the style in which you present your research findings
(D) a framework for every stage of research and analysis

121. પ્રસારમાનના માપદંડો અથવા વિચલન કે જેનું મૂલ્ય શ્રેણીના પ્રત્યેક અવલોકનના મૂલ્યથી અસર પામે છે તે શું કહેવાય ?
 (A) મધ્યક (Mean) (B) બહુલક (Mode)
 (C) પ્રમાણભૂત વિચલન (Standard Deviation) (D) સહ સંબંધ (Correlation)
122. નીચેના પૈકી કયું નિદર્શન (Sampling) એ બિન-સંભાવના નિદર્શન છે ?
 (A) સ્નોબોલ નિદર્શન (Snowball Sampling)
 (B) સ્તરીકૃત યાદચ્છિક નિદર્શન (Stratified Random Sampling)
 (C) સરળ યાદચ્છિક નિદર્શન (Simple Random Sampling)
 (D) સમુહ યાદચ્છિક નિદર્શન (Cluster Random Sampling)
123. સ્નોબોલ નિદર્શન (Snowball Sampling) એ ક્યાં ઉપયોગી છે ?
 (A) ઉપલબ્ધ વિચલન અથવા ગુપ્ત વસ્તી મેળવવા. (gain access deviant or hidden populations)
 (B) ગુણાત્મક અભ્યાસમાં અનુમાન દ્વારા સિદ્ધાંત રજૂ કરવા.
 (C) ઉપલબ્ધ નિદર્શન ફેમ ન હોવાની સમસ્યાને દૂર કરવા.
 (D) ઉપરના તમામ
124. .... ની ગણતરીએ નિદર્શનમાં આપેલા ડેટા પોઈન્ટના સરવાળાને ડેટા પોઈન્ટની સંખ્યા વડે ભાગાકાર કરવા બરાબર થાય છે.
 (A) બહુલક (Mode) (B) મધ્યક (Mean)
 (C) પ્રત્યાગમન (regression) (D) પ્રમાણભૂત વિચલન (Standard deviation)
125. મુલાકાતની પદ્ધતિ કે જેમાં પ્રત્યેક પ્રશ્ન અગાઉથી આપેલા વિકલ્પોમાંથી પસંદ કરવાનો હોય છે તેને શું કહેવાય ?
 (A) જૂથ મુલાકાત (B) બિન પ્રમાણભૂત મુલાકાત
 (C) વ્યક્તિગત મુલાકાત (D) પ્રમાણભૂત મુલાકાત
126. બંધ અંત (Closed ended) પ્રશ્નો એ છે કે જે :
 (A) જે નિશ્ચિત પસંદગી પ્રશ્નો છે.
 (B) જે જવાબ આપનારને (પ્રતિભાવ આપનારને) કોઈ શ્રેણીમાં ફાળવતા અટકાવે છે.
 (C) ગહન, વિસ્તૃત પ્રતિભાવો આપવા પ્રોત્સાહિત કરે છે.
 (D) પ્રતિભાવ આપનારની મૂળભૂત વસ્તી વિષયક લાક્ષણિકતાઓ સાથે સંબંધિત હોય છે.
127. સામાન્ય રીતે, નીચેના પૈકી કઈ પ્રક્રિયા માટે કુટુંબના સભ્યો જવાબદાર છે ?
 (A) પ્રાથમિક સામાજિકરણ (B) ધ્વૈતિક સામાજિકરણ
 (C) ઉપસંસ્કૃતિ સામાજિકરણ (D) પુખ્ત સામાજિકરણ
128. વિચલન એટલે :
 (A) સાંસ્કૃતિક ધોરણોનું માન્ય ઉલ્લંઘન
 (B) સામાજિકરણ પ્રક્રિયાઓની નિષ્ફળતા
 (C) ઉપસંસ્કૃતિને વ્યાખ્યાયિત કરવામાં નિષ્ફળતા
 (D) સામાજિક સંસ્થાઓની નિષ્ફળતા

121. A measure of dispersion, or variation, whose value is affected by the value of every observation in a series is
- (A) Mean (B) Mode
(C) Standard Deviation (D) Correlation
122. Which of the following is a type of non-probability sampling?
- (A) snowball sampling
(B) stratified random sampling
(C) simple random sampling
(D) cluster random sampling
123. Snowball sampling is useful to:
- (A) gain access deviant or hidden populations
(B) theorise inductively in a qualitative study
(C) overcome the problem of not having an accessible sampling frame
(D) All of the above
124. Calculating _____ is pointing out sum of data points divided by the number of data points in the sample.
- (A) mode (B) mean
(C) regression (D) standard deviation
125. An interview method where answers to each question are to be chosen from pre-given options is
- (A) group interviews (B) unstandardised interview
(C) individual interview (D) standardised interview
126. Closed ended questions are those that:
- (A) are fixed choice questions
(B) prevent respondents from allocating themselves to a category
(C) encourage detailed, elaborate responses
(D) relate to the basic demographic characteristics of respondents
127. Generally, family members are responsible for the process of
- (A) primary socialization. (B) secondary socialization.
(C) subculture socialization. (D) adult socialization.
128. Deviance is:
- (A) the recognized violation of cultural norms
(B) failure of socialization processes.
(C) failure to define a subculture.
(D) failure of social institutions.

129. દુર્ખાઈમના મતે સમાજમાં ચોક્કસ સ્તરનો ગુનો એ –
 (A) સામાન્ય અને જરૂરી છે.
 (B) સખતાઈ પૂર્વક કામ લેવું જોઈએ.
 (C) ઓછી ગંભીર ક્રિયાઓને ગુનાહિત કરે છે.
 (D) નિષ્ક્રિય છે.
130. વેબરના મતે 'Verstehen' એટલે –
 (A) વસ્તુલક્ષી પૃથક્કરણ
 (B) ભારદર્શક અને અર્થઘટન સમજ
 (C) કમ જાળવણી
 (D) સમાજમાં સંઘર્ષ
131. પરંપરાગત જ્ઞાતિપ્રથા મુજબ માત્ર ..... જ્ઞાતિઓ વેદ અને વિધિઓ કરવા માટે યોગ્ય ગણાય છે.
 (A) બ્રાહ્મણ
 (B) બે વાર જન્મેલ
 (C) હિન્દુઓ
 (D) ક્ષત્રિયો
132. Ethnocentrism (નૃવંશ કેન્દ્ર)નો અર્થ :
 (A) પોતાની સંસ્કૃતિના ધોરણોને આધારે અન્ય સંસ્કૃતિનું મૂલ્યાંકન કરવાની પદ્ધતિ.
 (B) વિશ્વ વિશેના આપણા ખ્યાલો ઉપર યુરોપીયન પદ્ધતિનો પ્રભાવ.
 (C) પોતે અન્યો કરતાં સમૃદ્ધ છે તે જાતની લાગણી.
 (D) સાંસ્કૃતિક રીતે વ્યાખ્યાયિત ધોરણો કે જે સમાજ જીવન માટે વિશાળ માર્ગદર્શિકા તરીકે કામ કરે છે.
133. દસ્તાવેજી સંશોધન એટલે શું ?
 (A) સામાજિક સંદર્ભમાં ડેટા (માહિતી)ની સરખામણી કરવી.
 (B) વ્યક્તિગત જીવન ચરિત્ર
 (C) સહભાગી અવલોકન, ઊંડાણપૂર્વક મુલાકાત
 (D) સરકારી આંકડાશાસ્ત્ર, દસ્તાવેજ, વર્તમાન પત્રો, જર્નલ્સ વગેરે
134. .... એ સ્પષ્ટ (Manifest) અને ગુપ્ત કાર્યો (Latent Functions) વચ્ચેનો તફાવત સમજાવ્યો.
 (A) રેડક્લીફ બ્રાઉન (Radcliffe Brown)
 (B) ટાલકોટ પાર્સન્સ (Talcott Parsons)
 (C) રોબર્ટ મર્ટન (Robert Merton)
 (D) ઓગસ્ટ કોમ્ટે (Auguste Comte)
135. નીચેના પૈકી કઈ એ સામાજિક સંસ્થા નથી ?
 (A) કુટુંબ
 (B) સંબંધ (Kinship)
 (C) લગ્ન
 (D) ઔપચારિક સંસ્થા
136. માર્ગરિટ મીડેના મતે પુરૂષત્વ અને સ્ત્રીત્વ એ :
 (A) સાંસ્કૃતિક રીતે નિર્ધારીત છે.
 (B) પુરૂષ અને સ્ત્રીના પ્રાકૃતિક લક્ષણો છે.
 (C) શારીરિક રીતે નિર્ધારીત છે.
 (D) જૈવીક રીતે નિર્ધારીત છે.
137. લૈંગિક વર્તન એ :
 (A) શીખેલું છે.
 (B) જૈવીક છે.
 (C) એન્ડોસેન્ટ્રીક (અદૃશ્ય) છે.
 (D) આપેલું (Given) છે.
138. ઔદ્યોગિક સમાજમાં 'Class and Class conflict' (1959) કોના દ્વારા લખવામાં આવેલ છે ?
 (A) કાર્લ માર્ક્સ (Karl Marx)
 (B) મેક્સ વેબર (Max Weber)
 (C) રાલ્ફ ડહરન્ડોર્ફ (Ralph Dahrendorf)
 (D) રેન્ડલ કોલીન્સ (Randall Collins)

129. According to Durkheim a certain level of crime in society is:
 (A) normal and necessary
 (B) dealt with strictly
 (C) criminalizes actions which are less serious
 (D) dysfunctional
130. 'Verstehen', according to Weber, is
 (A) objective analysis
 (B) empathetic and interpretive understanding
 (C) maintaining order
 (D) conflict in society
131. As per the conventional caste system, only the _____ castes are entitled to study the Vedas and perform rituals
 (A) Brahmins
 (B) Twice Born
 (C) Hindus
 (D) Kshatriyas
132. Ethnocentrism means:
 (A) the practice of judging another culture by the standards of one's own culture
 (B) the influence of European patterns of thought on our perception of the world
 (C) the feeling that one is more affluent than others
 (D) culturally defined standards that serve as broad guidelines for social living
133. What is Documentary research?
 (A) comparing data across social contexts
 (B) individual biography
 (C) participant observation, in-depth interviewing
 (D) government statistics, documents, newspapers, journals, etc.
134. _____ distinguished manifest and latent functions
 (A) Radcliffe Brown
 (C) Robert Merton
 (B) Talcott Parsons
 (D) Auguste Comte
135. Which one is not a social institution?
 (A) family
 (C) marriage
 (D) formal organization
 (B) kinship
136. According to Margaret Mead masculinity and femininity are:
 (A) culturally determined
 (C) physically determined
 (B) natural attributes of men and women
 (D) biologically determined
137. Gender behaviour is:
 (A) learned
 (C) androcentric
 (B) biological
 (D) a given
138. 'Class and Class Conflict' in Industrial Society (1959) was written by
 (A) Karl Marx
 (C) Ralph Dahrendorf
 (B) Max Weber
 (D) Randall Collins

139. નારીવાદી વિદ્વાનોના મતે સ્ત્રીઓની ઘરેલુ ભૂમિકા –
 (A) વધારે ચૂકવણી (Over Paid) ની છે. (B) સન્માનિત છે.
 (C) ઓછા મૂલ્યની છે. (D) તુચ્છ ગણેલ છે.
140. જ્યોર્જ હર્બર્ટ મીડે એ શેનો પાયો નાખનાર તરીકે જાણીતા છે ?
 (A) પ્રકાર્યાત્મકવાદ (B) માર્ક્સીસ્ટ નારીવાદ
 (C) આંતરક્રીયાવાદ (D) ઉત્ક્રાંતિવાદ
141. એથનો મેથોડોલોજીકલ (નૃવંશ શાસ્ત્રીય) અભિગમની દૃષ્ટિએ.
 (A) લિંગ એ જૈવિક રીતે નિર્ધારિત છે.
 (B) લિંગ એ સામાજિક રીતે નિર્માણ કરેલી છે.
 (C) સ્ત્રી પ્રકૃતિની વધુ નજીક હોવાથી તેઓ નિમ્ન દરજ્જાની છે.
 (D) લિંગ એ બજાવવામાં (Performed) આવે છે.
142. માર્ક્સના મતે મૂડીવાદે કામદારોને ..... થી વંચિત રાખેલ છે.
 (A) ઉત્પાદનો કે જે તેઓ બનાવતા હતા તેનાથી. (B) ઉત્પાદનની પ્રક્રિયાથી.
 (C) એકબીજાથી અને સામાન્ય રીતે માનવતાથી. (D) ઉપરના તમામ
143. 'ખુલ્લો' સમાજ (Open Society) એ એ છે કે જેમાં
 (A) પ્રત્યેક સભ્યનો સમાન દરજ્જો છે.
 (B) સરકારના કોઈ સત્તાવાર રહસ્યો નથી.
 (C) જાતીય વર્તણૂંક પ્રત્યેનું વલણ પરવાનગી (છૂટ) આપનારું છે.
 (D) પઠાનુક્રમના સ્તરો વચ્ચે સ્થળાંતર કરવું શક્ય છે.
144. 'Absolute' (નિરપેક્ષ) ગરીબી રેખા નીચેના પૈકી શું દર્શાવવા દોરવામાં આવે છે ?
 (A) સમાજમાં જોવા મળતી આત્યંતિક ગરીબીનું સ્તર.
 (B) નિર્વાહ માટે જરૂરી આવકના અંદાજિત લઘુત્તમ સ્તર.
 (C) સંસ્કૃતિના ધોરણો અને મૂલ્યો ના સંદર્ભમાં પરિવારો કે જે ગરીબ છે.
 (D) શહેરનો એ વિસ્તાર કે જેમાં ગરીબી સંકેન્દ્રીત છે.
145. અસમાનતાના પ્રકાર્યાત્મક સિદ્ધાંતના આધારે :
 (A) ઉચ્ચ પુરસ્કારો અને પ્રોત્સાહનો એ બાબતની ખાતરી આપે છે કે અત્યંત કુશળ વ્યક્તિઓ સમાજમાં ખૂબ મહત્ત્વનું સ્થાન મેળવશે.
 (B) સમાનતાએ અનિવાર્ય છે.
 (C) અસમાનતાનું કોઈ સામાજિક કાર્ય નથી તેથી તે નાબૂદ કરવી જોઈએ.
 (D) ગુણવત્તા આધારિત (મેરીટોક્રેસી) એ ખતરનાક વિચારધારા છે.
146. "લોકો કે જેઓ એકબીજાના સાનિધ્યમાં રહે છે, જેઓ એકબીજા સાથે વારંવાર આંતરક્રિયા કરે છે અને જેઓ એકબીજા સાથે સમાન લાગણી કે મૂલ્યોમાં સહભાગી છે તેવી અનુભૂતિ કરે છે." તે શેની રચના કરે છે ?
 (A) સામાજિક સમુહ (B) સામાજિક સંસ્થા
 (C) સંગઠન (D) સમુદાય
147. કોઈપણ સમુદાયનો શહેરીવાદનો વિસ્તાર એ શેના દ્વારા દર્શાવાય છે ?
 (A) વસ્તીના કદ (B) વ્યાવસાયિકો
 (C) વસ્તીની ગીચતા (D) વૈવિધ્યતા

139. According to feminist scholars the domestic roles of women are:
 (A) overpaid (B) revered
 (C) under-valued (D) despised
140. George Herbert Mead is known for laying the foundation for
 (A) Functionalism (B) Marxist Feminism
 (C) Interactionism (D) Evolutionism
141. According to the ethnomethodological approach:
 (A) Gender is biologically determined
 (B) gender is socially constructed
 (C) women are inferior because they are closer to nature
 (D) gender is performed.
142. To Marx capitalism had alienated workers from:
 (A) the products they were making (B) the process of production
 (C) each other and humanity in general (D) all the above
143. An 'open' society is one in which:
 (A) every member has equal status
 (B) government does not have any official secrets
 (C) attitudes towards sexual behaviour are permissive
 (D) it is possible for people to move between levels of the hierarchy
144. The 'absolute' poverty line is drawn to show:
 (A) the most extreme level of poverty that is found in a society
 (B) the estimated minimum level of income needed for subsistence
 (C) households that are poor, relative to the norms and values of their culture
 (D) the areas of a city in which poverty is concentrated
145. According to the functionalist theory of inequality:
 (A) high rewards and incentives ensure that the most skilled individuals will take the most important social positions
 (B) Equality is inevitable
 (C) there are no social functions of inequality, so it should be eradicated
 (D) the idea of a meritocracy is a dangerous ideology
146. "People who live close to one another, who interact with one another frequently, and who feel they have some common traits or values they share with one another," constitute:
 (A) social group (B) social institution
 (C) association (D) community
147. The extent of urbanism of any given community is indicated by
 (A) size of population (B) professions
 (C) density of population (D) heterogeneity

148. પ્રભાવશાળી જ્ઞાતિ એ શેના સંદર્ભમાં વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવે છે ?
 (A) રાજકીય શક્તિ (B) આંકડાકીય પ્રાયોગિકતા
 (C) આર્થિક શક્તિ (D) ઉપરના તમામ
149. નીચેના પૈકી કોણે 'વર્ગમાં જ વર્ગ' (Class in itself) અને 'વર્ગ માટે વર્ગ' (Class for itself) વચ્ચે તફાવત રજૂ કર્યો ?
 (A) મેક્સ વેબર (Max Weber) (B) કાર્લ માર્ક્સ (Karl Marx)
 (C) વેબલેન (Veblen) (D) દુર્ખાઈમ (Durkheim)
150. 'Principles of Population Studies' પુસ્તક કોણે લખ્યું ?
 (A) ભેન્ડે અને કાનીટકર (Bhende and Kanitkar) (B) જગન્નાથ પાથી (Jagannath Pathy)
 (C) યોગેન્દ્ર સિંહ (Yogendra Singh) (D) લીલા દુબે (Leela Dube)
151. ભદ્ર (Elite) સિદ્ધાંત કોના દ્વારા વિકસાવવામાં આવ્યો ?
 (A) પેરેટો અને મોસ્કા (Pareto and Mosca) (B) મીલ્સ અને ડેવીડ લેન (Mills and David Lane)
 (C) મીશેલ અને મોસ્કા (Mitchell and Mosca) (D) પેરેટો અને મીલ્સ (Pareto and Mills)
152. ગ્રામીણ સમાજને શહેરી સમાજથી ભિન્ન તારવવા માટે સોરોકીન (Sorokin) દ્વારા નીચેના પૈકી કયા માપદંડનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો ?
 (A) ગતિશીલતા (B) વૈવિધ્ય
 (C) આંતરક્રિયાની પદ્ધતિ (D) ઉપરના તમામ
153. સમુદ્ધનો પ્રથમ અભ્યાસ (First-hand study) એ શું કહેવાય છે ?
 (A) વંશીયતા (Ethonography) (B) નૃવંશવિજ્ઞાન (Ethnomethodology)
 (C) જીવન ચરિત્ર (D) નમૂના પદ્ધતિ
154. 'Asian Drama : An Inquiry, into the poverty of Nations', a study of India's development : – (ભારતના વિકાસનો અભ્યાસ) એ કોના દ્વારા લખવામાં આવેલ છે ?
 (A) ગેલ ઓમ્વેડ્ટ (Gail Omvedt) (B) ગુન્નાર મ્યારડલ (Gunnar Myrdal)
 (C) એ. આર. દેસાઈ (A. R. Desai) (D) ટી. કે ઓમ્મેન (T. K. Oommen)
155. ઓકા અથવા પેટ્રીનીયલ અને પેટ્રીલોકલ (The Okak or the Patrilineal and Patrilocal) સંયુક્ત પરિવાર એ નીચેના પૈકી કોનો પાયાનો સમુદ્ધ છે ?
 (A) કુર્ગ (Coorgs) (B) નામબુદ્રી (Namboodaris)
 (C) મોપ્લાસ (Moplas) (D) કોડગુ (Kodagu)
156. એમ. એન. શ્રીનિવાસના મતે ..... મોડેલ એ જ્ઞાતિની ખોટી અને વિકૃત છબી પેદા કરી ?
 (A) વર્ગ (B) ધાર્મિક
 (C) વર્ણ (D) જાતિ
157. સમાજમાં વ્યક્તિગત સૂચિત દરજ્જો એ
 (A) એ છે કે કોઈ વ્યક્તિ સખત પરિશ્રમ બાદ પ્રાપ્ત કરે છે.
 (B) જન્મ આધારિત છે.
 (C) લગ્ન આધારિત છે.
 (D) એ કોઈ વ્યક્તિ પોતાની ક્ષમતાને આધારે મેળવે છે.

148. A dominant caste is defined in terms of:
(A) political power (B) numerical preponderance
(C) economic power (D) All of the above
149. Who among the following distinguished between 'class in itself' and 'class for itself'?
(A) Max Weber (B) Karl Marx
(C) Veblen (D) Durkheim
150. Who wrote the book 'Principles of Population Studies'?
(A) Bhende and Kanitkar (B) Jagannath Pathy
(C) Yogendra Singh (D) Leela Dubey
151. The elite theory was developed by:
(A) Pareto and Mosca (B) Mills and David Lane
(C) Mitchell and Mosca (D) Pareto and Mills
152. Which of the following criteria were used by Sorokin in distinguishing a rural society from an urban society?
(A) mobility (B) heterogeneity
(C) system of interaction (D) All of the above
153. First-hand study of a group is called:
(A) Ethnography (B) Ethnomethodology
(C) Biography (D) Sampling
154. The 'Asian Drama: An Inquiry into the Poverty of Nations', a study of India's development was written by
(A) Gail Omvedt (B) Gunnar Myrdal
(C) A. R. Desai (D) T. K. Oommen
155. The okka or the patrilineal and patrilocal joint family is the basic group among:
(A) Coorgs (B) Namboodaris
(C) Moplas (D) Kodagu
156. According to M. N. Srinivas, the _____ model has produced a wrong and distorted image of caste
(A) class (B) religious
(C) varna (D) jati
157. Ascribed status of an individual in society is:
(A) one that he acquires after hard labour
(B) based on birth
(C) based on marriage
(D) one that he gets the basis of his ability

158. ધર્મશાસ્ત્રીય, આધ્યાત્મિક (Metaphysical) અને હકારાત્મક વિકાસના ત્રણ તબક્કા કોના દ્વારા પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવ્યા ?
 (A) એમીલી દુર્કાઈમ (Emile Durkheim) (B) માર્ગારેટ મીડે (Margaret Mead)
 (C) હર્બર્ટ સ્પેન્સર (Herbert Spencer) (D) ઓગસ્ટ કોમ્ટે (Auguste Comte)
159. નીચેના પૈકી કયું એ સંબંધ (સગપણ) પરિભાષાનો પ્રકાર દર્શાવે છે ?
 (A) અર્થપૂર્ણ અને વિસ્તૃત (B) ગુપ્ત અને મેનીફેસ્ટ (સ્પષ્ટ)
 (C) વર્ગીકરણ અને વર્ણનાત્મક (D) વર્ગીકરણ અને શોધખોળ કરનારું
160. બહુપતિત્વ (Polyandry) એ રિવાજ એટલે –
 (A) એક કરતાં વધુ પતિ હોવો. (B) એક કરતાં વધુ પત્ની હોવી.
 (C) જ્ઞાતિઓનું આંતર મિશ્રણ (D) વિવિધ ધાર્મિક સમુહોનું સહઅસ્તિત્વ
161. ઐતિહાસિક ભૌતિકવાદના મતાનુસાર નીચેના પરિબળો પૈકી કયું પરિબળ પરિવર્તનનું કારણ છે ?
 (A) સાંસ્કૃતિક (B) સામાજિક
 (C) આર્થિક (D) ભોગોલિક
162. નીચેના પૈકી કયું એ તુલનાત્મક રીતે સ્તરીકરણની બંધ (Closed) પ્રણાલી સાથે સંબંધિત છે ?
 (A) સિદ્ધિ આધારિત (B) વંશ (race)
 (C) વર્ગ (class) (D) વ્યવસાય
163. પરંપરાગત જ્ઞાતિ વ્યવસ્થામાં ગતિશીલતા એ ..... પરિવર્તન તરફ દોરી ગઈ.
 (A) સ્થાન (B) માળખાકીય
 (C) ધાર્મિક (D) રાજકીય
164. નીચેના પૈકી કઈ એ ગુણાત્મક સંશોધન પદ્ધતિ નથી ?
 (A) સર્વેક્ષણ સંશોધન (B) વંશીયતા (Ethnography)
 (C) જીવન ચરિત્ર સંશોધન (D) ધ્યાન જૂથ (Focus group)
165. નીચેના પૈકી કોણે ગ્લોકલાઈઝેશન (Glocalisation) નો સિદ્ધાંત આપ્યો ?
 (A) અલરીચ બેક (Ulrich Beck) (B) રોલાન્ડ રોબર્ટસન (Roland Robertson)
 (C) કેનીચી ઓહમાહે (Kenichi Ohmahe) (D) એને ઓકલે (Anne Oakley)
166. નીચેના પૈકી કયું એ પૂર્વ-આધુનિક સમાજનું ઉદાહરણ નથી ?
 (A) શિકાર અને એકત્રિત સમાજ (B) પ્રાચીન સમાજ
 (C) ઔદ્યોગિક સમાજ (D) પશુપાલક સમાજ
167. સાંસ્કૃતિક સંબંધવાદ અર્થાત સમાજોનો તેમના ..... ના સંદર્ભમાં અભ્યાસ કરવો.
 (A) પોતાના અર્થ અને મૂલ્યો (B) કુટુંબ અને સંબંધો
 (C) કલાત્મક અને સાહિત્યિક ઉત્પાદન (D) ધાર્મિક અને આધ્યાત્મિક માન્યતાઓ
168. નીચેના પૈકી કયા સિદ્ધાંતે વોલર સ્ટેઈન ના World Systems સિદ્ધાંતને પ્રભાવિત કર્યો ?
 (A) માર્ક્સ વાદ (B) આંતરક્રિયા વાદ
 (C) પ્રકાર્યાત્મક વાદ (D) અનુ સંરચના વાદ (Post Structuralism)
169. કાર્લ માર્ક્સ દ્વારા વપરાયેલ નીચેના પૈકી કયો ખ્યાલ એ મૂડીવાદી સમાજમાં કામદારોનું તેમના શ્રમશક્તિ પરનું નિયંત્રણ ગુમાવવું – વિશે સમજ આપે છે ?
 (A) એનોમી (anomie) (B) પોપીરાઈઝેશન (Pauporization)
 (C) ડી-સ્કીલીંગ (de-skilling) (D) વિમુખતા (alienation)

158. The three stages of Theological, Metaphysical and Positive developments were propounded by
 (A) Emile Durkheim (B) Margaret Mead
 (C) Herbert Spencer (D) Auguste Comte
159. Which among the following indicate type of kinship terminology?
 (A) expressive and expansive (B) latent and manifest
 (C) classificatory and descriptive (D) classificatory and exploratory
160. Polyandry is the custom of
 (A) Having more than one husband (B) Having more than one wife
 (C) Intermixing of castes (D) Coexistence of different religious groups
161. Which of the following factors cause change according to Historical Materialism?
 (A) cultural (B) social
 (C) economic (D) geographical
162. Comparatively, which of the following refers to a closed system of stratification?
 (A) achievement based (B) race
 (C) class (D) occupation
163. In the traditional caste system, mobility led to _____ changes
 (A) Positional (B) Structural
 (C) Religious (D) Political
164. Which of these is not an example of a qualitative research method?
 (A) Survey research (B) Ethnography
 (C) Biographical research (D) Focus Group
165. Who among the following gave the theory of glocalization?
 (A) Ulrich Beck (B) Roland Robertson
 (C) Kenichi Ohmahe (D) Anne Oakley
166. Which of the following is NOT an example of a pre-modern society:
 (A) hunting and gathering society (B) ancient society
 (C) industrial society (D) pastoral society
167. 'Cultural relativism' means that societies have to be studied in terms of their:
 (A) own meanings and values (B) family and kin relationships
 (C) artistic and literary production (D) religious and spiritual beliefs
168. Which among the following theories has influenced Wallerstein's World-Systems Theory?
 (A) Marxism (B) Interactionism
 (C) Functionalism (D) Poststructuralism
169. Which of these concepts used by Karl Marx explains workers' loss of control over their labour power in capitalist societies?
 (A) anomie (B) pauperization
 (C) de-skilling (D) alienation

170. 'અનોપચારિક અર્થતંત્ર' એ ..... વર્ણવવા વપરાય છે.
 (A) કામ કે જ્યાં કોઈ પૈસાનો હાથ ફેર થતો નથી.
 (B) નાના વ્યાપારની પ્રવૃત્તિઓ
 (C) નિયમિત રોજગારના ક્ષેત્રની બહાર થતાં વ્યવહારો
 (D) કડક નિયમો અને કાર્યવાહી ધરાવતી સંસ્થાઓ
171. નીચેના પૈકી કોણે હિમાયત કરી કે આદિજાતિઓ એ ભારતની અન્ય વસ્તીથી અલગ રાખવી જોઈએ ?
 (A) જવાહરલાલ નેહરૂ (B) વેરીયર એલ્વીન (Verrier Elwin)
 (C) એન. કે. બોઝ (D) એમ. એન. શ્રીનિવાસ
172. નીચેના પૈકી કોણે ભારતના ગામડાઓને 'નાના પ્રજાસત્તાક' તરીકે ગણાવ્યા ?
 (A) ચાર્લ્સ મેટકાલ્ફે (Charles Metcalfe) (B) લૂઈસ ડ્યુમોન્ટ (Louis Dumont)
 (C) એમ. એન. શ્રીનિવાસ (D) સર થોમસ મુનરો (Sir Thomas Munro)
173. ડી.પી. મુખર્જી શેનાથી પ્રભાવિત થયા હતા ?
 (A) પ્રકાર્યાત્મકવાદ (Functionalism) (B) ભારતીય વિદ્યા (Indology)
 (C) માર્ક્સવાદ (Marxism) (D) સંરચનાત્મકવાદ (Structuralism)
174. ભારતમાં સમાજ વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં રાધાકમલ મુખર્જીનું ચાવીરૂપ યોગદાન એ તેમણે ..... વિશે આપેલ ખ્યાલ છે.
 (A) સામાજિક મૂલ્યો (B) જ્ઞાતિ
 (C) મધ્યમ વર્ગો (D) વર્ગ
175. લૂઈસ-ડ્યુમોન્ટ (Louis Dumont)ના મતે જ્ઞાતિએ કયા સિદ્ધાંત આધારિત સ્તરીકરણ (Stratification) છે ?
 (A) શુદ્ધતા અને પ્રદૂષણ (B) વંશવેલો અને વિભાજન
 (C) સત્તા અને અધિકાર (D) આર્થિક સત્તાની વહેંચણી
176. ભારતમાં સૌપ્રથમ કૃષિ ચળવળ નીચેના પૈકી કઈ હતી ?
 (A) કિસાન સભા દ્વારા આંદોલન
 (B) તેહભાગા ચળવળ
 (C) બિહારના ચંપારણ્ય જિલ્લામાં ગાંધીજી દ્વારા શરૂ કરાયેલ સત્યાગ્રહ
 (D) તેલંગાણા ચળવળ
177. 'Yuganta' પુસ્તક કોના દ્વારા લખાયેલ છે ?
 (A) લીલા દુબે (B) ઈરાવતી કર્વે
 (C) અરૂન્ધતી રોય (D) મંજૂ કપૂર
178. નીચેના પૈકી કોને 'ભારતીય સમાજશાસ્ત્રના પિતા' તરીકે ગણવામાં આવે છે ?
 (A) એમ. એન. શ્રીનિવાસ (B) રાધાકમલ મુખર્જી
 (C) જી. એસ. ધૂર્યે (D) એ. કે. સરન
179. વેબરનો જ્ઞાતિ અંગેનો વિચાર એ નીચેના પૈકી શું ગણી શકાય ?
 (A) જ્ઞાતિ વિશેનો ક્ષેત્ર (Field) ખ્યાલ (B) જ્ઞાતિ વિશેનો કાર્યાત્મક ખ્યાલ
 (C) જ્ઞાતિ વિશેનો પુસ્તકીય ખ્યાલ (D) જ્ઞાતિ વિશેનો સંરચનાત્મક ખ્યાલ

170. The term 'informal economy' is used to describe:
(A) work where no money changes hands
(B) the activities of small businesses
 (C) transactions outside the sphere of regular employment
(D) organisations with rigid rules and procedures
171. Who among the following had advocated that the tribes be isolated from the rest of the population in India?
(A) Jawaharlal Nehru (B) Verrier Elwin
(C) N. K. Bose (D) M. N. Srinivas
172. Who among the following characterised Indian villages as 'little republics'?
(A) Charles Metcalfe (B) Louis Dumont
(C) M. N. Srinivas (D) Sir Thomas Munro
173. D. P. Mukherjee was deeply influenced by:
(A) Functionalism (B) Indology
 (C) Marxism (D) Structuralism
174. Radhakamal Mukherjee's key contribution to social science in India is his understanding of
 (A) social values (B) caste
(C) middle classes (D) class
175. According to Louis Dumont caste as system of stratification based on the principles of:
(A) purity and pollution (B) hierarchy and separation
(C) power and authority (D) distribution of economic power
176. The first of the agrarian movements in India is
(A) agitations led by Kisan Sabhas
(B) Tehbhaga Movement
 (C) Satyagraha launched by Gandhi in Champaran district Bihar.
(D) Telangana movement
177. The book 'Yuganta' is written by
(A) Leela Dube (B) Iravati Karve
(C) Arundhati Roy (D) Manju Kapur
178. Who among the following is referred to as the 'Father of Indian Sociology'?
(A) M. N. Srinivas (B) Radhakamal Mukherjee
 (C) G. S. Ghurye (D) A. K. Saran
179. Weber's view of caste can be regarded as
(A) field view of caste (B) functional view of caste
 (C) book view of caste (D) structuralist view of caste

180. નીચેના પૈકી કોણે 'The Social Structure of Values' લખેલ છે ?
 (A) ડી. પી. મુખર્જી (B) એ. કે. સરન
 (C) રાધાકમલ મુખર્જી (D) જી. એસ. ધૂર્ય
181. 'મહિલા દક્ષતા સમિતિ' (સ્ત્રીઓના સ્વયં વિકાસ સંસ્થા) કયા વર્ષમાં સ્થપાઈ ?
 (A) 1971 (B) 1977
 (C) 1968 (D) 1947
182. નીચેના પૈકી કઈ ચળવળએ ભારતમાં નારી ચળવળ નથી ?
 (A) SEWA (B) નવનિર્માણ
 (C) શહાદા (Shahada) (D) નારીવાદનો પ્રથમ તબક્કો
183. બંગાળમાં તેભાગા ખેડૂત ચળવળ ક્યારે થઈ ?
 (A) 1946 (B) 1928
 (C) 1917 (D) 1947
184. નીચેના પૈકી કોણે ભારતીય સમાજના અભ્યાસને એથનોગ્રાફીક (Ethnographic) અભિગમથી કર્યો ?
 (A) લૂઈસ ડ્યુમોન્ટ (Louis Dumont) (B) ડી. પોકોક (D. Pocock)
 (C) એમ. એન. શ્રીનિવાસ (D) એ. એમ. શાહ
185. નીચેના પૈકી કોણે 'Annihilation of Caste' પુસ્તકના રચયિતા છે ?
 (A) એમ. કે. ગાંધી (B) એમ. એન. શ્રીનિવાસ
 (C) બી. આર. આંબેડકર (D) જી. શાહ
186. નીચેના પૈકી કોણે 'Disenchantment of the World' શબ્દ પ્રયોગ કર્યો ?
 (A) માર્ક્સ વેબર (B) એમીલી દુર્બાઈમ
 (C) જ્યોર્જ સીમેલ (D) જી. એચ. મીડે
187. વેબરના મતે, આધુનિક પશ્ચિમી મૂડીવાદ એ શેના વધારા દ્વારા ચિન્હિત કરાય છે ?
 (A) આર્થિક વૃદ્ધિ (B) વર્ગ સંઘર્ષ
 (C) વિમુખતા (D) તાર્કિકીકરણ
188. બાહ્યતા, સામાન્યતા અને અવરોધ એ ..... ના લક્ષણો છે.
 (A) અમલદાર શાહી (B) સામાજિક હકીકતો
 (C) સામાજિક પ્રણાલી (D) સામાજિક માળખું
189. નીચેના પૈકી કોણે ભારપૂર્વક જણાવ્યું કે સમાજ એ વાસ્તવિક Sui generis છે ?
 (A) ઈર્વીંગ ગોફમેન (B) કાર્લ માર્ક્સ
 (C) એમીલી દુર્બાઈમ (D) મેક્સ વેબર
190. નીચેના પૈકી કોણે એથનોમેથોડોલોજિસ્ટ (Ethnomethodologist) હતા ?
 (A) જી. એચ. મીડે (G. H. Mead) (B) હેરોલ્ડ ગાર્ફીનકેલ (Harold Garfinkel)
 (C) ચાર્લ્સ કુલી (Charles Cooley) (D) આલ્ફ્રેડ શૂઝ (Alfred Schutz)
191. 'The Presentation of self in Everyday life' પુસ્તક કોના દ્વારા લખાયું છે ?
 (A) હેરોલ્ડ ગાર્ફીનકેલ (Harold Garfinkel) (B) ઈર્વીંગ ગોફમેન (Erving Goffman)
 (C) ક્લાડે લેવી-સ્ટ્રાસ (Claude Levi-Strauss) (D) હર્બર્ટ બ્લુમેર (Herbert Blumer)

180. Who among the following wrote 'The Social Structure of Values'?
- (A) D. P. Mukherjee (B) A. K. Saran
 (C) Radhakamal Mukherjee (D) G. S. Ghurye
181. *Mahila Dakshta Samiti* (Women's Self Development Organisation) was formed in:
- (A) 1971 (B) 1977
 (C) 1968 (D) 1947
182. Which among the following is not a women's movement in India
- (A) SEWA (B) Nav Nirman
 (C) Shahada (D) First wave Feminism
183. The Tebhaga Peasant Movement in Bengal took place in :
- (A) 1946 (B) 1928
 (C) 1917 (D) 1947
184. Who among the following had an ethnographic approach to the study of Indian Society?
- (A) Louis Dumont (B) D. Pocock
 (C) M. N. Srinivas (D) A. M. Shah
185. The author of 'Annihilation of Caste' is:
- (A) M. K. Gandhi (B) M. N. Srinivas
 (C) B. R. Ambedkar (D) G. Shah
186. The expression 'Disenchantment of the World' was used by:
- (A) Max Weber (B) Emile Durkheim
 (C) George Simmel (D) G. H. Mead
187. To Weber, modern western capitalism was marked by increasing:
- (A) economic Growth (B) class conflict
 (C) alienation (D) rationalization
188. Exteriority, generality and constraint are characteristics of:
- (A) Bureaucracy (B) Social Facts
 (C) Social System (D) Social Structure
189. Who asserted that 'Society is a reality *sui generis*'?
- (A) Erving Goffman (B) Karl Marx
 (C) Emile Durkheim (D) Max Weber
190. Who among the following was an ethnomethodologist?
- (A) G. H. Mead (B) Harold Garfinkel
 (C) Charles Cooley (D) Alfred Schutz
191. The book 'The Presentation of Self in Everyday Life' was written by:
- (A) Harold Garfinkel (B) Erving Goffman
 (C) Claude Levi-Strauss (D) Herbert Blumer

192. 'Looking glass self' નો ખ્યાલ કોના દ્વારા આપવામાં આવ્યો ?
 (A) જી. એચ. મીડે (G. H. Mead) (B) ચાર્લ્સ હોર્ટન કુલી (Charles Horton Cooley)
 (C) માર્ગરેટ મીડે (Margret Mead) (D) એડમન્ડ હુસેરી (Edmund Husserl)
193. Bronislaw Malinowski એ ..... નો અભ્યાસ કર્યો ?
 (A) The Ashanti (અશાંતિઓ) (B) આંદામાન દ્વિપસમુહ વાસીઓ
 (C) ટ્રોબ્રી એન્ડ દ્વિપસમુહ વાસીઓ (D) ઓસ્ટ્રેલીયન આદિવાસીઓ
194. કોણે દલીલ કરી કે totems એ શ્રેણી સાથે વિચારવા લાયક છે ?
 (A) એમીલી દુર્ખાઈમ (Emile Durkheim) (B) રોલાન્ડ બાર્થસ (Roland Barthes)
 (C) લૂઈસ આલ્થુસર (Louis Althusser) (D) ક્લાડે લેવી-સ્ટ્રાસ (Claude Levi-Strauss)
195. ભાષા વિજ્ઞાનમાં સંરચનાત્મક અભિગમ કોની કૃતિમાં ઉદ્ભવ્યો ?
 (A) રોમન જેકોબસન (Roman Jakobson) (B) ક્લાડે લેવી-સ્ટ્રાસ (Claude Levi-Strauss)
 (C) ફર્ડીનાન્ડ ડી સોસર (Ferdinand De Saussure) (D) મીખાઈલ બકતીન (Mikhail B'akhtin)
196. 'Savage Mind' પુસ્તક કોના દ્વારા લખાયું ?
 (A) માઈકલ ફુકો (Michel Foucault) (B) ક્લાડે લેવી-સ્ટ્રાસ (Claude Levi-Strauss)
 (C) રોલાન્ડ બાર્થસ (Roland Barthes) (D) એમીલી દુર્ખાઈમ (Emile Durkheim)
197. 'Eastern Anthropologist' નામનું જર્નલ કોના દ્વારા શરૂ કરાયું ?
 (A) ડી. એન. મજુમદાર (B) એ. કે. સરન
 (C) ડી. પી. મુખર્જી (D) જી. એસ. ધૂર્યે
198. બહુપત્નીત્વ (Polygyny) શેનો ઉલ્લેખ કરે છે ?
 (A) એક કરતાં વધુ પત્ની ધરાવતો પુરૂષ
 (B) બે કરતાં વધુ પતિ ધરાવતી પત્ની
 (C) એક પત્ની ધરાવતો પુરૂષ
 (D) પિતાના વંશના આધારે વંશની નિશાની શોધવી.
199. ભારતમાં નીચેના પૈકી કઈ આદિવાસી જાતિ બહુપતિત્વતા ધરાવે છે ?
 (A) ટોડા (The Todas) (B) સાંથલ (The Santhals)
 (C) સઓરા (The Saora) (D) ખોન્ડ (The Khonds)
200. જ્યારે પરિણિત યુગલ એ પોતાના બંને તરફના માતાપિતાથી દૂર પોતાનું નવું નિવાસ સ્થાન સ્થાપે છે તો તે ..... કહેવાય.
 (A) પેટ્રી લોકલ (Patri local) (B) મેટ્રી લોકલ (Matri local)
 (C) આવુન્ક્યુ લોકલ (Avuncu local) (D) નીઓ લોકલ (Neo local)
201. 'The Nayar Taravad' એ શેનું ઉદાહરણ છે ?
 (A) મેટ્રોલીનલ સંયુક્ત પરિવાર (B) વિસ્તૃત પરિવાર
 (C) પેટ્રીલીનલ સંયુક્ત પરિવાર (D) મેટ્રીલોકલ નિવાસ સ્થાન
202. અર્થ બનાવવા અને હકીકત શોધવા માટે સમાજના સદસ્યો દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતી અભ્યાસની પદ્ધતિ ..... કહેવાય.
 (A) એથનોમેથોડોલોજી (Ethnomethodology) (B) પ્રતિકાત્મક આંતરક્રિયાવાદ
 (C) ઘટનાશાસ્ત્ર (D) પ્રકાર્યાત્મકવાદ

192. The concept of 'Looking glass self' was propounded by:
 (A) G. H. Mead (B) Charles Horton Cooley
 (C) Margret Mead (D) Edmund Husserl
193. Bronislaw Malinowski studied
 (A) The Ashanti (B) The Andaman Islanders
 (C) The Trobriand Islanders (D) The Australian Aborigines
194. Who argued that totems are categories to think with?
 (A) Emile Durkheim (B) Rolland Barthes
 (C) Louis Althusser (D) Claude Levi-Strauss
195. The structuralist approach in linguistics originated in the work of:
 (A) Roman Jakobson (B) Claude Levi-Strauss
 (C) Ferdinand de Saussure (D) Mikhail Bakhtin
196. The book 'Savage Mind' is written by:
 (A) Michel Foucault (B) Claude Levi-Strauss
 (C) Rolland Barthes (D) Emile Durkheim
197. The journal 'Eastern Anthropologist' was started by:
 (A) D. N. Majumdar (B) A. K. Saran
 (C) D. P. Mukherjee (D) G. S. Ghurye
198. Polygyny refers to:
 (A) A man having more than one wife
 (B) A woman having more than two husbands
 (C) A man having one wife
 (D) Tracing descent from the father's lineage
199. Which of the following tribes in India is polyandrous?
 (A) The Todas (B) The Santhals
 (C) The Saora (D) The Khonds
200. When a married couple sets up a new residence for themselves away from parents from either side, it is called:
 (A) Patrilocal (B) Matrilocall
 (C) Avunculocal (D) Neolocal
201. The Nayar *Taravad* is an example of:
 (A) A matrilineal joint family (B) Extended family
 (C) A patrilineal joint family (D) Matrilocall residence
202. The study of the methods for sense-making and fact-finding used by the members of a society is:
 (A) Ethnomethodology (B) Symbolic Interactionism
 (C) Phenomenology (D) Functionalism

203. નીચેના પૈકી કોણે ધર્મને પવિત્ર અને અપવિત્ર વચ્ચેના ભેદના સંદર્ભમાં સમજ્યો ?
 (A) ઓગસ્ટ કોમ્ટ (B) એમીલી ડુર્ખાઈમ
 (C) કાર્લ મેનહીમ (D) મેક્સ વેબર
204. ચીપકો ચળવળ એ શેની ચળવળ હતી ?
 (A) લાકડાના કોન્ટ્રાક્ટરો દ્વારા કરવામાં આવતા વનના વિનાશને અટકાવવા સ્ત્રીઓ દ્વારા આ ચળવળ ચલાવવામાં આવી.
 (B) પર્યાવરણીય સમસ્યાઓ વિશે જાગૃત લાવવા આ ચળવળ કરવામાં આવી.
 (C) સ્ત્રી સશક્તિકરણ માટે આ ચળવળ કરવામાં આવી.
 (D) સરકારના વિકાસના કાર્યક્રમોને પડકારવા માટે આ ચળવળ કરવામાં આવી.
205. નીચેના પૈકી કોણ દિલ્હી સ્કૂલ ઓફ ઈકોનોમીક્સ ના સમાજ શાસ્ત્ર વિભાગના સ્થાપક હતા ?
 (A) જી. એસ. ધૂર્યો (B) એમ એન. શ્રીનિવાસ
 (C) ડી. એન. મજુમદાર (D) ડી. પી. મુખર્જી
206. નીચેના પૈકી કોણે 'Alienation and Freedom : The Factory Worker and his Industry' લખ્યું ?
 (A) રોબર્ટ બ્લાઉનેર (Robert Blauner) (B) કાર્લ માર્ક્સ (Karl Marx)
 (C) ક્લાઉડે લેવી-સ્ટ્રાસ (Claude Levi-Strauss) (D) રોબર્ટ મર્ટન (Robert Merton)
207. યુરોસેન્ટ્રીઝમ નીચેના પૈકી કોનું પ્રભુત્વ સૂચવે છે ?
 (A) પાશ્ચાત્ય સાંસ્કૃતિક સ્વરૂપ (B) યુરોપીયન સાંસ્કૃતિક સ્વરૂપ
 (C) સ્વદેશી સાંસ્કૃતિક સ્વરૂપ (D) બહુવિધ સાંસ્કૃતિક સ્વરૂપ
208. નીચેના પૈકી કોણે નિલગીરી ક્ષેત્રમાં ટોડા આદિજાતિ વિશેનો અભ્યાસ કર્યો ?
 (A) રેડક્લીફ બ્રાઉન (Redcliffe Brown) (B) બી. મલિનોસ્કી (B. Malinowski)
 (C) ઈવાન્સ પ્રીટચાર્ડ (Evans Pritchard) (D) ડબ્લ્યુ. એચ. આર. રીવર્સ (W. H. R. Rivers)
209. નીચેના પૈકી કયું વિધાન અસત્ય છે ?
 (A) કોઈ જાતિએ સ્વાભાવિક રીતે અન્ય જાતિથી ચડીયાતી નથી.
 (B) જાતિઓનું આંતરમિશ્રણ એ સાર્વત્રિક ઘટના છે.
 (C) શુદ્ધ જાતિ અંગેનો ખ્યાલ એ માન્યતા છે.
 (D) જાતિઓનું આંતરમિશ્રણ એ સંસ્કૃતિઓને અધોગતિ તરફ દોરી જાય છે.
210. સામાજિક સંઘર્ષ અનુરૂપ (Paradigm) ના મતે સંસ્કૃતિ એટલે :
 (A) અસમાનતાઓ અને સંઘર્ષનું ગતિશીલ ક્ષેત્ર
 (B) મૂળમૂલ્યો (Care Values) બાબતે સર્વસંમતિ આધારિત સ્થાયી વ્યવસ્થા
 (C) એવી વ્યવસ્થા કે જે સમાજમાં વિભાજન કરે છે.
 (D) સામાજિકરણ દ્વારા સંપાદિત કરાય છે.
211. સંદર્ભ જૂથ એ સામાજિક જૂથ છે કે જે :
 (A) મૂલ્યાંકનો અને નિર્ણયો કરવામાં સંદર્ભ બિંદુ છે.
 (B) જેના તરફ કોઈ વ્યક્તિ સ્પર્ધાની અનુભૂતિ કરે છે.
 (C) વ્યક્તિની શૈક્ષણિક લાયકાતને સુનિશ્ચિત કરે છે.
 (D) જેમાં બે તેથી વધુ વ્યક્તિ એકબીજાને ઓળખે છે અને આંતરક્રિયા કરે છે.

203. Who among the following understood religion in terms of the distinction between the sacred and profane?
- (A) August Comte (B) Emile Durkheim
(C) Karl Mannheim (D) Max Weber
204. The *Chipko* Movement was a movement:
- (A) To prevent forest destruction by timber contractors carried forward by women
(B) To generate awareness about environmental issues
(C) To empower women
(D) To challenge the development programs of the government
205. Who among the following was the founder of the Department of Sociology at Delhi School of Economics?
- (A) G. S. Ghurye (B) M. N. Srinivas
(C) D. N. Majumdar (D) D. P. Mukherjee
206. Who wrote 'Alienation and Freedom: The Factory Worker and his Industry'?
- (A) Robert Blauner (B) Karl Marx
(C) Claude Levi-Strauss (D) Robert Merton
207. Eurocentrism means dominance of:
- (A) Western Cultural patterns (B) European cultural patterns
(C) Indigenous cultural patterns (D) Multiple cultural patterns
208. Who among the following studied the Toda tribes in the Nilgiris?
- (A) Radcliffe Brown (B) B. Malinowski
(C) Evans Pritchard (D) W.H.R. Rivers
209. Which of the following is false
- (A) No race is inherently superior to another
(B) Intermixing of races is a universal phenomena
(C) the idea of pure race is a myth
(D) racial intermixing leads to degeneration of cultures
210. According to the Social Conflict paradigm Culture is:
- (A) a dynamic area of inequality and conflict
(B) a stable system based on consensus on core values
(C) a system which creates a division in society
(D) acquired through socialization
211. A reference group is a social group:
- (A) That is a point of reference in making evaluations and decisions
(B) towards which one feels competition
(C) which determines an individuals educational qualifications
(D) in which two or more people identify and interact with each other

212. 'Scientific Management' (વૈજ્ઞાનિક પ્રબંધ) શબ્દ કોના દ્વારા આપવામાં આવ્યો ?
 (A) ફ્રેડરીક ડબ્લ્યુ ટેલર (Frederick W. Taylor) (B) પીટર બ્લાઉ (Peter Blau)
 (C) મેક્સ વેબર (Max Weber) (D) એમ્ટીઆઈ ઈઝીઓની (Amitai Etzioni)
213. સમાજનું મેકડોનાલ્ડાઈઝેશન (McDonaldization) માં નીચેના પૈકી શેનો સમાવેશ થાય છે ?
 (A) કાર્યદક્ષતા અને ગણતરી (B) સમાનતા અને આગાહી
 (C) ઓટોમેશન (automation) દ્વારા નિયંત્રણ (D) ઉપરના તમામ
214. નીચેના પૈકી શેની સાથે ડેવિસ અને મૂરે સંકળાયેલા છે ?
 (A) સામાજિક સ્તરીકરણનો પ્રકાર્યાત્મક સિદ્ધાંત (B) સામાજિક સંઘર્ષ સિદ્ધાંત
 (C) શહેરો વિશેનો ઐતિહાસિક અભિગમ (D) સામાજિક સ્તરીકરણનો સંઘર્ષ સિદ્ધાંત
215. નીચેના પૈકી કયું એ સામાજિક અસમાનતાનું પરિમાણ નથી ?
 (A) આવક (B) પ્રતિષ્ઠા
 (C) તંદુરસ્તી (D) પૈતૃકવંશ
216. નિર્ભરતા સિદ્ધાંત એ :
 (A) આર્થિક અને સામાજિક વિકાસનો નમૂનો છે.
 (B) વૈશ્વિક અસમાનતા સમજાવે છે.
 (C) ધનિક રાષ્ટ્રો દ્વારા ગરીબ રાષ્ટ્રોના શોષણ અંગેની ઐતિહાસિક સમજણ પૂરી પાડે છે.
 (D) ઉપરના તમામ
217. પ્રક્રિયા કે જેના દ્વારા કેટલાક રાષ્ટ્રો અન્ય રાષ્ટ્રો પર રાજકીય અને આર્થિક નિયંત્રણ લાદીને પોતાને ધનિક બનાવે છે તેને શું કહેવાય ?
 (A) સંસ્થાનવાદ (B) આધુનિકીકરણ
 (C) નિર્ભરતા (D) નવ્ય-સંસ્થાનવાદ
218. ડબ્લ્યુ. ડબ્લ્યુ. રોસ્ટોવ (W. W. Rostow) વિશે નીચેના પૈકી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.
 (A) તેણે કહ્યું કે આધુનિક સમાજના વિકાસના ચાર તબક્કા છે.
 (B) તે વિશ્વ તંત્ર રચના સિદ્ધાંત (World System Theory) સાથે સંકળાયેલ છે.
 (C) તેણે નિર્ભરતા સિદ્ધાંત આપ્યો.
 (D) તે વૈશ્વિકરણના સિદ્ધાંત સાથે સંકળાયેલ છે.
219. નીચેના પૈકી કોણે ભારપૂર્વક જણાવ્યું કે પુરુષતા (Masculinity) અને નારીતા (Femininity) એ સાંસ્કૃતિક રીતે વ્યાખ્યાયિત છે ?
 (A) માર્ગરેટ મીડે (Margaret Mead) (B) જી. એચ. મીડે (G. H. Mead)
 (C) ઈર્વીંગ ગોફમેન (Erving Goffman) (D) જૂડીથ બટલર (Judith Butler)
220. મોટું શહેર કે જે સામાજિક અને આર્થિક રીતે શહેરી વિસ્તારને પ્રભાવિત કરે છે તે શું કહેવાય ?
 (A) મેગાલોપોલીસ (B) મેટ્રોપોલીસ (મહાનગર)
 (C) સબર્બ (ઉપનગર) (D) સેટેલાઈટ શહેર
221. નીચેના પૈકી કયું પરિબળ એ વસ્તીના કદને અસર કરતું નથી ?
 (A) જન્મ દર (B) મૃત્યુ દર
 (C) સ્થળાંતર (D) ધર્મ

222. નીચેના પૈકી કોણે 'Urbanization as a way of Life' લખ્યું છે ?
 (A) રોબર્ટ ઈ-પાર્ક (Robert E. Park) (B) મેન્યુઅલ કેસ્ટીલ્સ (Manuel Castells)
 (C) લૂઈસ વર્થ (Louis Wirth) (D) જ્યોર્જ સીમેલ (George Simmel)
223. દુર્ખાઈમના ખ્યાલ મુજબ પૂર્વ-ઔદ્યોગિક (Pre-industrial) સમાજ નીચેના પૈકી કયું લક્ષણ ધરાવે છે ?
 (A) કુદરતી એકતા (Organic Solidarity) (B) યાંત્રિક એકતા (Mechanical Solidarity)
 (C) વ્યક્તિગત સંબંધો (Impersonal relations) (D) અન્યોન્ય આધાર (Interdependence)
224. શહેરી સમાજનો પરિસ્થિતિશાસ્ત્રીય અભિગમ નીચેના પૈકી કોના દ્વારા વિકસાવવામાં આવ્યો ?
 (A) શિકાગો સ્કૂલ (The Chicago School) (B) મેક્સ વેબર (Max Weber)
 (C) ફરડીનાન્ડ ટોનીસ (Ferdinand Tonnies) (D) જ્યોર્જ સીમેલ (George Simmel)
225. માલ્થુસ (Malthus)ના મતે વસ્તી કઈ રીતે વધે છે ?
 (A) ગાણિતિક શ્રેણીથી (by mathematical progression)
 (B) તાકીદથી (expediently)
 (C) ભૌમિતિક શ્રેણીથી (by geometrix progression)
 (D) આંકડાશાસ્ત્રીય શ્રેણી થી (by arithmetic progression)
226. વસ્તી વિષયક સંક્રાંતિ સિદ્ધાંત દ્વારા નીચેના પૈકી શેનું અનુમાન કરવામાં આવ્યું ?
 (A) વસ્તીનું સ્વરૂપ એ સમાજના તકનીકી વિકાસનું સ્તર પ્રતિબિંબીત કરે છે.
 (B) વ્યક્તિના જીવનકાળ દરમ્યાનનું લાગણીશીલ સ્વરૂપ
 (C) વ્યક્તિનું આયુષ્ય
 (D) ઔદ્યોગિક વિકાસના સંબંધમાં જન્મ અને મૃત્યુદરના વલણ
227. નીચેના પૈકી કોણે એક રેખીય ઉત્ક્રાંતિનો સિદ્ધાંત પ્રસ્થાપિત કર્યો ?
 (A) લ્યુઈસ હેન્રી મોર્ગન (Lewis Henry Morgan) (B) ચાર્લ્સ ડાર્વિન (Charles Darwin)
 (C) જેરહાર્ડ લેન્સ્કી (Gerhard Lenski) (D) લેસ્લી વ્હાઈટ (Leslie White)
228. નીચેના પૈકી કઈ એ માઈકલ ફુકોની કૃતિ નથી ?
 (A) History of Sexuality (B) Archaeology of Knowledge
 (C) Madness and Civilization (D) Of Grammatology
229. મેટા લેંગ્વેજ નો ખ્યાલ કોના દ્વારા વિકસાવવામાં આવ્યો ?
 (A) જેક્સ દેરીડા (Jacques Derrida) (B) ક્લાઉડે લેવી-સ્ટ્રાસ (Claude Levi-Strauss)
 (C) રોલાન્ડ બાર્થસ (Roland Barthes) (D) જહોન સીરલે (John Searle)
230. અનુસંરચનાત્મકતા કોની સાથે સંકળાયેલ છે ?
 (A) અનુ-આધુનિકવાદ (Post-modernism) (B) નવ્ય-પ્રશિષ્ટવાદ (Neo-Classicism)
 (C) અનુ-સંસ્થાનવાદ (Post-Colonialism) (D) નવ્ય-સંસ્થાનવાદ (Neo-Colonialism)
231. 'The Structure of Social Action'માં ટાલકોટ પાર્સન્સ (Talcott Parsons) નીચેના પૈકી કોની અંતઃતૃષ્ટિનું સંશ્લેષણ કરે છે ?
 (A) વેબર અને દુર્ખાઈમ (B) માર્ક્સ અને વેબર
 (C) માર્ક્સ અને દુર્ખાઈમ (D) માર્ક્સ, વેબર અને દુર્ખાઈમ

222. Who wrote 'Urbanism as a Way of Life'?
- (A) Robert E. Park (B) Manuel Castells
 (C) Louis Wirth (D) Georg Simmel
223. In Durkheim's perception, pre-industrial society is characterized by
- (A) organic solidarity (B) mechanical solidarity
 (C) impersonal relations (D) interdependence
224. The ecological approach to urban society was developed by:
- (A) The Chicago School (B) Max Weber
 (C) Ferdinand Tonnies (D) Georg Simmel
225. According to Malthus population would increase:
- (A) by mathematical progression
 (B) expediently
 (C) by geometric progression
 (D) by arithmetic progression
226. Which of the following was predicted by the Demographic Transition Theory?
- (A) population patterns reflect a society's level of technological development
 (B) patterns of emotional development across a person's lifespan
 (C) life expectancy of an individual
 (D) trends in birth and death rates in relation to industrial development
227. Who among the following propounded the theory of unilinear evolution?
- (A) Lewis Henry Morgan (B) Charles Darwin
 (C) Gerhard Lenski (D) Leslie White
228. Which of the following is not a work by Michel Foucault?
- (A) History of Sexuality (B) Archaeology of Knowledge
 (C) Madness and Civilization (D) Of Grammatology
229. The concept of Metalanguage was developed by:
- (A) Jacques Derrida (B) Claude Levi-Strauss
 (C) Roland Barthes (D) John Searle
230. Post-structuralism is also associated with:
- (A) post- modernism (B) neo-classicism
 (C) post colonialism (D) neo-colonialism
231. In 'The Structure of Social Action' Talcott Parsons synthesises the insights of:
- (A) Weber and Durkheim (B) Marx and Weber
 (C) Marx and Durkheim (D) Marx, Weber and Durkheim

232. મેર્ટનના મતે સાંસ્કૃતિક રીતે મંજૂર અંત અને અર્થ વચ્ચેનું અંતર (rift between culturally approved ends and means) એટલે :
- (A) anomie (સમાજમાં નૈતિક મૂલ્યોની ઉણપ) (B) વિમુખતા (alienation)
 (C) અનુરૂપતા (conformity) (D) વિસામાન્યતા (deviance)
233. નીચેના પૈકી કયું એ પાર્સન્સના 'action frame of reference' નું ઘટક નથી ?
- (A) કલાકારો (B) અંત અને અર્થ (end and means)
 (C) ધોરણો અને શરતો (D) સમાજ
234. નીચેના પૈકી કોણે 1979માં 'Sociology of Indian Sociology' લખ્યું ?
- (A) જી. એસ. ધૂર્ય (B) બી. કે. નાગલા
 (C) રામકૃષ્ણ મુખર્જી (D) ઉપરના પૈકી એક પણ નહિં
235. નીચેના પૈકી કોણ દેહ રેનડોર્ફના સંઘર્ષના સિદ્ધાંતમાં મધ્યવર્તી છે ?
- (A) સત્તા (B) સર્વસંમતિ
 (C) શક્તિ (D) રસ જૂથ (Interest groups)
236. નારીવાદીઓ સમાજશાસ્ત્રને નીચેના પૈકી શેના તરીકે ગણે છે ?
- (A) પુરુષ કેન્દ્રીય (B) એથનો સેન્ટ્રીક
 (C) વૈજ્ઞાનિક (D) સમાજમાં જાતિ સંબંધોનો અભ્યાસ
237. બિન પશ્ચિમી નારીવાદી નિષ્ણાંતોના મતે નારીવાદ એ ..... છે.
- (A) એન્ટ્રો સેન્ટ્રીક (B) નારી કેન્દ્રી
 (C) એથનો સેન્ટ્રીક (D) યુરો સેન્ટ્રીક
238. 'The Rules of Sociological Methods' માં દુર્બાઈમ નીચેના પૈકી શેના વચ્ચે તફાવત દર્શાવે છે ?
- (A) કારણભૂત અને કાર્યાત્મક સ્પષ્ટીકરણ (B) યાંત્રિક અને કુદરીત એકતા
 (C) વ્યક્તિ લક્ષીતા અને વસ્તુ લક્ષીતા (D) પૂર્વ-ઔદ્યોગિક અને ઔદ્યોગિક સમાજ
239. 'Class and Class Conflict in Industrial Society' પુસ્તક કોણે લખ્યું ?
- (A) એન્થોની ગીડન્સ (B) કાર્લ માર્ક્સ
 (C) આર. ડેહરેનડોર્ફ (D) મેક્સ વેબર
240. સામાજિક સંશોધનમાં અલગ અલગ પદ્ધતિઓનું સંયોજન કે જેથી એકની શક્તિ એ બીજાની નબળાઈને પૂરક હોય છે તે શેનાથી ઓળખાય છે ?
- (A) ત્રિકોણીય અભ્યાસ (Triangulation) (B) તુલનાત્મક અભ્યાસ (Comparative Study)
 (C) આડછેદીય અભ્યાસ (Cross-Sectional Study) (D) ગુણાત્મક અભ્યાસ (Qualitative Study)
241. સમાજ વિજ્ઞાનમાં ગુપ્ત અવલોકનની પદ્ધતિમાં –
- (A) અવલોકનકાર અદૃશ્ય હોય છે અથવા પૂર્ણ સહભાગી હોય છે.
 (B) જેમનું અવલોકન કરવામાં આવે છે તેમને ખબર હોતી નથી કે તેમનું અવલોકન કરવામાં આવી રહ્યું છે.
 (C) માહિતી આપનારે તેમના અવલોકન અંગે મંજૂરી આપેલ હોતી નથી.
 (D) ઉપરના તમામ

232. According to Merton the rift between culturally approved ends and means is:
 (A) anomie (B) alienation
 (C) conformity (D) deviance
233. Which among the following is not an element of Parsons 'action frame of reference'?
 (A) actors (B) ends and means
 (C) norms and conditions (D) society
234. Who wrote 'Sociology of Indian Sociology' in 1979?
 (A) G. S. Ghurye (B) B. K. Nagla
 (C) Ramkrishna Mukherjee (D) None of the above
235. Which of the following is central to Dahrendorf's theory of conflict?
 (A) authority (B) consensus
 (C) power (D) interest groups
236. The feminists regard sociology to be:
 (A) male centric (B) ethnocentric
 (C) scientific (D) a study of gender relations in society
237. According to the non-western feminist scholars feminism is:
 (A) androcentric (B) female centric
 (C) ethnocentric (D) eurocentric
238. In 'The Rules of Sociological Methods', Durkheim distinguishes between:
 (A) causal and functional explanation (B) mechanical and organic solidarity
 (C) subjectivity and objectivity (D) pre-industrial and industrial society
239. Who wrote 'Class and Class Conflict in Industrial Society'?
 (A) Anthony Giddens (B) Karl Marx
 (C) R. Dahrendorf (D) Max Weber
240. In social research, the combining of different methods so that the strength of one complements the weakness of another is called:
 (A) triangulation (B) comparative study
 (C) cross-sectional study (D) qualitative study
241. In the method of covert observation in social sciences:
 (A) the observer is hidden, or a complete participant
 (B) those observed do not know that they are being observed
 (C) the informants have not given consent to being observed
 (D) All of the above

242. 'Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism' માં વેબર શેના સંબંધિત બાબત કહે છે ?
 (A) ધાર્મિક માન્યતાઓએ સમાજમાં એકતાનો પાયો છે.
 (B) ધાર્મિક માન્યતાઓ અને સામાજિક ક્રિયાઓ વચ્ચેનો સંબંધ.
 (C) ધર્મ એ વિમુખતાનો સ્ત્રોત છે.
 (D) ધર્મ અને આધ્યાત્મિકતા.
243. વેબરે કયા સ્વરૂપના Protestantism નો અભ્યાસ કર્યો ?
 (A) Anglicanism (B) Methodism
 (C) Calvinism (D) Lutheranism
244. રાષ્ટ્ર રાજ્ય (Nation State) એ રાજકીય એકમ છે કે જેની પાસે –
 (A) રાષ્ટ્રીય નાગરિકો છે. (B) રાષ્ટ્રીય પ્રદેશ છે.
 (C) રાષ્ટ્રીય વહીવટી તંત્ર છે. (D) ઉપરના તમામ
245. રાષ્ટ્રો ને કાલ્પનીક સમુદાયો (Imagined Communities) તરીકે નો ખ્યાલ કોના દ્વારા વિકસાવવામાં આવ્યો ?
 (A) એન્થોની સ્મિથ (Anthony Smith) (B) બેનેડિક્ટ એન્ડરસન (Benedict Anderson)
 (C) એન્થોની ગિડન્સ (Anthony Giddens) (D) ઈમાન્યૂઅલ વોલર સ્ટેઈન (Immanuel Wallerstein)
246. નીચેના પૈકી કોણે કામની બિનકુશળતા (Deskilling) વિશે વાત કરી છે ?
 (A) હેન્રી ફોર્ડ (B) હેરી બ્રેવરમેન
 (C) જહોન ગોલ્ડથ્રોપ (D) ડેનીયલ બેલ
247. સામુહિક ઉત્પાદનની પદ્ધતિ નીચેના પૈકી શેના સંદર્ભે જોડાયેલી છે ?
 (A) ફોર્ડીઝમ (Fordism) (B) પોસ્ટ-ફોર્ડીઝમ (Post-Fordism)
 (C) વૈજ્ઞાનિક પ્રબંધ (D) માનવ સંસાધન પ્રબંધ
248. વેબરના મતે સામાજિક સ્તરીકરણ એ નીચેના પૈકી શેના અસમાન વિતરણ પર આધારિત છે ?
 (A) શક્તિ (B) સ્વાસ્થ્ય
 (C) પ્રતિષ્ઠા (D) હકો અને ફરજો
249. સામાજિક નિયંત્રણ શેના સાથે સંબંધિત છે ?
 (A) એ પરિસ્થિતિ જેના હેઠળ અસમાનતાઓ સંઘર્ષ પેદા કરે છે.
 (B) લોકોના વિચાર અને વર્તણૂકને નિયંત્રિત કરવા સમાજ દ્વારા પ્રયાસો.
 (C) સમાજમાં સ્થિરતા જાળવવા
 (D) ઉપરના પૈકી એક પણ નહિં
250. નીચેના પૈકી કોણે ભારપૂર્વક જણાવ્યું કે સમાજના વિચારો એ તેની ભૌતિક સ્થિતિ દ્વારા ઘડાય છે ?
 (A) મેક્સ વેબર (B) કાર્લ માર્ક્સ
 (C) એમીલી દુર્બાઈમ (D) હર્બર્ટ સ્પેન્સર
251. સામાજિક સ્તરીકરણની મુક્ત વ્યવસ્થાએ એ છે કે જેમાં –
 (A) જ્ઞાતિ અને જાતિ જેવા સૂચિત લક્ષણો કેન્દ્રમાં હોય છે.
 (B) ગતિશીલતાને સખ્ત રીતે ખાળવામાં આવે છે.
 (C) પદાનુક્રમ નિશ્ચિત હોય છે.
 (D) પદાનુક્રમમાં વ્યક્તિ ઉપર નીચે થઈ શકે છે.

242. In 'Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism', Weber is concerned with:
(A) religious beliefs as a basis of unity in society
 (B) relation between religious beliefs and social action
(C) religion as a source of alienation
(D) religion and spirituality
243. Which form of Protestantism did Weber study?
(A) Anglicanism (B) Methodism
 (C) Calvinism (D) Lutheranism
244. A nation state is a political unit that has:
(A) national citizens (B) national territory
(C) national administration (D) All of the above
245. The concept of nations as 'imagined communities' was developed by:
(A) Anthony Smith (B) Benedict Anderson
(C) Anthony Giddens (D) Immanuel Wallerstein
246. Who among the following talked of deskilling of work?
(A) Henri Ford (B) Harry Braverman
(C) John Goldthorpe (D) Daniel Bell
247. The system of mass production is referred to as:
 (A) fordism (B) post-Fordism
(C) scientific management (D) human resource management
248. According to Weber social stratification is based on the unequal distribution of:
 (A) power (B) wealth
(C) prestige (D) rights and duties
249. Social control is concerned with:
(A) conditions under which inequality generates conflict
 (B) attempts by society to regulate people's thought and behaviour
(C) maintaining stability in society
(D) None of the above
250. Who asserted that the ideas of a society are shaped by its material conditions?
(A) Max Weber (B) Karl Marx
(C) Emile Durkheim (D) Herbert Spencer
251. An open system of social stratification is one in which:
(A) ascribed characteristics such as those of caste and race are central
(B) mobility is strongly discouraged
(C) hierarchy is fixed
 (D) individuals can move up and down the hierarchy

252. નીચેના પૈકી બંધબેસતું ન હોય તે અલગ તારવો.
- (A) દાસ કેપિટલ (B) કોમ્યુનિસ્ટ મેની ફેસ્ટો
(C) ધી જર્મન આઈડીયોલોજી (D) સ્ટ્રુકચર ઓફ સોશીયલ એક્શન
253. નીચેના પૈકી કયું એ સ્તરીકરણની મુક્ત પદ્ધતિને રજૂ કરે છે ?
- (A) જ્ઞાતિ (B) વર્ગ
(C) જાતિ (D) વંશીયતા (Ethnicity)
254. પેટ્રીક ગેડેસે તેમના નીચેના પૈકી કયા ફાળા માટે જાણીતા છે ?
- (A) ભારતમાં ગ્રામીણ ક્ષેત્રોનો અભ્યાસ (B) ભારતમાં શહેરી ક્ષેત્રોનો અભ્યાસ
(C) ખેડૂત વિષયક અભ્યાસ (D) સંબંધ (સગપણ) વિષયક અભ્યાસ
255. નીચેના પૈકી ભારતના કયા રાજ્ય પાસે સતત શહેરીવાદની ભૂમિ છે ?
- (A) તમિલનાડુ (B) કેરળ
(C) ગુજરાત (D) ઓરિસ્સા
256. ભારતીય પરિભાષામાં 'nagara' અર્થાત
- (A) વાણિજ્યિક શહેર (B) શહેર
(C) બંદર (D) બજાર શહેર (માર્કેટ ટાઉન)
257. 'મહોલ્લા' (Mohalla) શબ્દ શેની સાથે સંબંધિત છે ?
- (A) ગ્રામિણ સમુદાય (B) જ્ઞાતિ સમુદાય
(C) પાડોશ (D) સ્વૈચ્છિક સંસ્થા
258. ભારતમાં આવનાર સૌપ્રથમ સ્થળાંતરકારો કોણ હતા ?
- (A) ગ્રીક (B) ચીનીઓ
(C) આર્યો (D) તુર્કો
259. ભારતમાંથી સૌ પ્રથમ પરદેશમાં વસવા જનારાઓ ક્યાં ગયા હતા ?
- (A) ઈજિપ્ત (B) મલય દ્વિપકલ્પ
(C) શ્રીલંકા (D) બાલી
260. સંસ્કૃતિકરણ અને પશ્ચિમીકરણના ખ્યાલો શેની અંતઃદષ્ટિ આપે છે ?
- (A) ભારતમાં મેકડોનાલ્ડીઈઝેશનની પ્રક્રિયા
(B) ભારતમાં વસ્તી વધારો
(C) આધુનિક ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તનની પ્રક્રિયા
(D) ગ્રામીણ ક્ષેત્રમાં ગતિશીલતા
261. એમ. એમ. શ્રીનિવાસ એ તેમનું ક્ષેત્ર કાર્ય ક્યાં/શેની વચ્ચે કર્યું હતું ?
- (A) આંદામાન ટાપુઓ (B) કુર્ગ
(C) નાયરા (D) સઓરા આદિજાતિઓ
262. નીચેના પૈકી કોણે 'મહાન' અને 'નાની' પરંપરાઓ વચ્ચે ભેદ આપ્યો ?
- (A) પેટ્રીક ગેડેસ (Patrick Geddes) (B) રોબર્ટ રેડફીલ્ડ (Robert Redfield)
(C) મીલ્ટન સીંગર (Milton Singer) (D) મેકિમ મેરીઓટ (Mckim Marriott)

252. Identify the odd one out of the following:
- (A) Das Capital (B) Communist Manifesto
(C) The German Ideology (D) Structure of Social Action
253. Which of the following represents an open system of stratification?
- (A) caste (B) class
(C) race (D) ethnicity
254. Patrick Geddes is known for his contribution to:
- (A) rural studies in India (B) urban studies in India
(C) peasant studies (D) kinship studies
255. Which of the following states in India has a landscape of continuous urbanism?
- (A) Tamil Nadu (B) Kerala
(C) Gujarat (D) Odisha
256. In India the term '*nagara*' means:
- (A) a commercial city (B) a town
(C) a port (D) a market town
257. The term '*mohalla*' refers to:
- (A) a village community (B) a caste community
(C) neighbourhood (D) voluntary association
258. The earliest known migrants into India are:
- (A) the Greeks (B) the Chinese
(C) the Aryans (D) the Turks
259. The earliest known emigration from India was to:
- (A) Egypt (B) The Malay Peninsula
(C) Sri Lanka (D) Bali
260. The concepts of Sanskritization and Westernization give insights into:
- (A) the process of McDonaldisation in India
(B) population growth in India
(C) the process of social change in Modern India
(D) mobility in rural areas
261. M. N. Srinivas did his field work in/amongst:
- (A) the Andaman Islands (B) the Coorgs
(C) the Nayars (D) the Saora tribes
262. Who among the following distinguished between the 'Great' and the 'Little' traditions?
- (A) Patrick Geddes (B) Robert Redfield
(C) Milton Singer (D) McKim Marriott

263. મીલ્ટન સીંગરનું મુખ્ય કાર્ય શેના વિશે છે ?
 (A) ભારતનું આધુનિકીકરણ (B) ભારતમાં શહેરીકરણ
 (C) ભારતમાં સ્થળાંતરની પદ્ધતિઓ (D) આધુનિક ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તન
264. 'પેરોચિયલાઈઝેશન' (સમાધાનકારી) અને 'યુનિવર્સલાઈઝેશન' (સાર્વત્રિકીકરણ) નો ખ્યાલ કોના દ્વારા વિકસાવવામાં આવ્યો ?
 (A) ફર્ડીનાન્ડ ટોનીસ (Ferdinand Tonnies) (B) મેકીમ મેરીઓટ (Mckim Marriott)
 (C) મીલ્ટન સીંગર (Milton Singer) (D) એમ. એન. શ્રીનિવાસ (M. N. Shrinivas)
265. 'Modernization of Indian Tradition' ના લેખક કોણ છે ?
 (A) એસ. સી. દુબે (B) યોગેન્દ્ર સિંહ
 (C) એ. કે. સરન (D) ડેવીડ મેન્ડેલબાઉમ (David Mandelbaum)
266. ભારતમાં એ. એમ. શાહ અને પોલીન કોલેન્ડા એ કયા ક્ષેત્રમાં ફાળો આપેલ છે ?
 (A) કુટુંબ વિશેની સમજ (B) સગપણ (સંબંધ) વર્તણૂંક
 (C) સામાજિક પરિવર્તન (D) ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર
267. .... એ પ્રારંભિક રીતે જ્ઞાતિપ્રથાની વિચારધારા સાથે સંકળાયેલ હતા કે જેમણે તે પ્રથાને 'વિચારો અને મૂલ્યોની' પ્રણાલી કહી.
 (A) જહોન બેટાઈ (John Beattie) (B) મેન્ડેલબાઉમ (Mandelbaum)
 (C) લૂઈસ ડ્યુમોન્ટ (Louis Dumont) (D) હરાલામ્બોસ (Haralambos)
268. ડેનીયલ થોનરે ભારતીય કૃષક માળખાને કઈ પરિભાષામાં વર્ગીકૃત કર્યા ?
 (A) માલિક (B) કિસાન
 (C) મજદૂર (D) ઉપરના તમામ
269. કાર્લ પોલાન્યાઈ (Karl Polanyi) નો અર્થતંત્ર વિશેનો અભિગમ એ ..... છે.
 (A) વાસ્તવવાદી (Substantivist) (B) ઔપચારિક (Formalist)
 (C) નવ્ય શાસ્ત્રીય (Neo-classical) (D) વૈજ્ઞાનિક (Scientific)
270. 'Contradiction and Change : Emerging Patterns of Authority in a Rajasthan Village' (1975) એ કોના દ્વારા લખવામાં આવ્યું ?
 (A) સી. જે ફુલર (C. J. Fuller) (B) એચ. એચ. રીસલે (H. H. Risley)
 (C) આનંદ ચક્રવર્તી (Anand Chakravarti) (D) પેટ્રીસીયા ઉબેરોઈ (Patricia Uberoi)
271. 'અનૌપચારિક ક્ષેત્ર' શબ્દ કોના દ્વારા અપાયો ?
 (A) K. Hart (B) Jan Breman
 (C) I. L. O. (D) Holm Strom
272. અનૌપચારિક ક્ષેત્ર શેનું વર્ણન કરે છે ?
 (A) સુગ્રથિત મજદૂર બજારમાં ભેરોજગારી
 (B) સુગ્રથિત મજદૂર બજારની બહાર રોજગારી
 (C) ગ્રામીણ ક્ષેત્રોમાં રોજગારી
 (D) ઉપરના પૈકી એક પણ નહિં

273. માર્કેટ સ્ટોલ ધારકો, લોટરી ટીકીટ વેચનારા, ખાદ્ય અને પીણાના ફેરીયાઓ, ઘરઘાટીઓ વગેરે શેનો હિસ્સો છે ?
 (A) બજાર અર્થતંત્ર (B) ઔપચારિક ક્ષેત્ર
 (C) ગ્રામીણ અર્થતંત્ર (D) અનૌપચારિક ક્ષેત્ર
274. ભારતમાં રાષ્ટ્રીય ચળવળની કોના દ્વારા આગેવાની લેવામાં આવી ?
 (A) પાશ્ચાત્ય શિક્ષિત મધ્યમવર્ગ (B) સ્વદેશી મધ્યમ વર્ગ (indigenous bourgeoisie)
 (C) ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ (D) ઉપરના તમામ
275. માર્ક્સવાદી - નારીવાદી વિદ્વાનોના મતે નીચેના પૈકી કયા સંબંધો વર્ગ જેવા સંબંધો ધરાવે છે ?
 (A) પુરુષ અને સ્ત્રી (B) પતિ અને પત્ની
 (C) મધ્યમ વર્ગ અને શ્રમજીવીઓ (D) નોકરીદાતા અને કર્મચારી
276. ગોઠવણીનો સિદ્ધાંત કોની સાથે સંકળાયેલો છે ?
 (A) એન્થોની ગીડન્સ (Anthony Giddens) (B) આર. મેર્ટન (R. Merton)
 (C) ટેલકોટ પાર્સન્સ (Talcott Parsons) (D) કીંગ્સલે ડેવિસ (Kingsley Davis)
277. 'અવ્યવસ્થિત રચના' (Discursive Formation) નો ખ્યાલ નીચેના પૈકી કોની સાથે જોડાયેલ છે ?
 (A) જેક્સ ડેરીડા (Jacques Derrida) (B) મીશેલ ફુકો (Michel Foucault)
 (C) લેવી-સ્ટ્રાસ (Levi-Strauss) (D) પી. બોરડુ (P. Bourdieu)
278. 'Differ Ance' નો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
 (A) જન-ફ્રેન્કોઈસ લ્યુટાર્ડ (Jean-Francois Lyotard)
 (B) જેક્સ ડેરીડા (Jacques Derrida)
 (C) જન બોડ્રીલાર્ડ (Jean Baudrillard)
 (D) જેક્સ લેકન (Jacques Lacan)
279. એવા સિદ્ધાંતો કે જે સમાજના સ્વરૂપ અને વિકાસનાં વ્યાપક અને તમામ પરીપ્રેક્ષ્યનો સમાવેશ કરતા હોય તેને શું કહેવાય ?
 (A) સૂક્ષ્મ (Micro) સિદ્ધાંતો (B) મહત્ત્વશીલ સિદ્ધાંતો
 (C) વિકાસના સિદ્ધાંતો (D) કાર્યાત્મક સિદ્ધાંતો
280. ફ્રેંકફર્ટ સ્કૂલ શેની સાથે સંકળાયેલી છે ?
 (A) નવ્ય કાર્યાત્મકવાદ (B) મેક્સ વેબર
 (C) વિવેચનાત્મક સિદ્ધાંત (D) નાટ્યાત્મક (Dramaturgical) અભિગમ
281. નીચેના પૈકી કોણ માર્ક્સવાદી - નારીવાદી છે ?
 (A) Arm Oakley (B) Christine Delphy
 (C) Judith Butler (D) Mary Wollstonecraft
282. નીચેના પૈકી કોણે જાતિ ઓળખના 'પ્રભાવશાળી' (Performative) ખ્યાલની દરખાસ્ત કરી ?
 (A) Erving Goffman (B) Germaine Greer
 (C) Judith Butler (D) Simone De Beauvoir

273. Activities of market stall holders, lottery ticket sellers, vendors of food and drinks, housemaids etc., are part of the:
- (A) market economy (B) formal sector
(C) rural economy (D) informal sector
274. The nationalist movement in India was led by:
- (A) western educated middle class (B) indigenous bourgeoisie
(C) Indian National Congress (D) All of the above
275. According to Marxist-feminist scholars which of the following relationships are class like relations?
- (A) men and women (B) husband and wife
(C) bourgeoisie and proletariat (D) employer and employee
276. The theory of structuration is associated with:
- (A) Anthony Giddens (B) R. Merton
(C) Talcott Parsons (D) Kingsley Davis
277. The notion of 'discursive formation' is associated with:
- (A) Jacques Derrida (B) Michel Foucault
(C) Levi-Strauss (D) P. Bourdieu
278. The concept of 'DifferAnce' is given by:
- (A) Jean-Francois Lyotard
(B) Jacques Derrida
(C) Jean Baudrillard
(D) Jacques Lacan
279. Theories which attempt to give an overarching, comprehensive and all-encompassing perspective on the nature and development of a society are called:
- (A) micro-theories (B) grand theories
(C) theories of development (D) functional theories
280. The Frankfurt School is associated with:
- (A) the neo-functionalism (B) Max Weber
(C) critical theory (D) dramaturgical approach
281. Who among the following is a Marxist-feminist?
- (A) Ann Oakley (B) Christine Delphy
(C) Judith Butler (D) Mary Wollstonecraft
282. Who among the following proposed a 'performative' conception of gender identity?
- (A) Erving Goffman (B) Germaine Greer
(C) Judith Butler (D) Simone de Beauvoir

283. હોવથોર્ન (The Hawthorne) અભ્યાસ કોના દ્વારા કરવામાં આવ્યા ?
 (A) George Elton Mayo (B) Ben Roethlisberger
 (C) William J. Dickson (D) ઉપરના તમામ
284. ટેલોરીઝમ (Taylorism) શબ્દ નીચેના પૈકી શેના સાથે સંબંધીત છે ?
 (A) વૈજ્ઞાનિક પ્રબંધ (B) પ્રશિષ્ટ (Classical) પ્રબંધ
 (C) સંસ્થાની યાંત્રિક શાળા (D) ઉપરના તમામ
285. નીચેના પૈકી કયું લક્ષણ એ વેબરના અમલદારશાહીના બંધારણનું લક્ષણ નથી ?
 (A) કાર્યક્ષમતા (B) કાર્યોનું સ્પષ્ટીકરણ
 (C) સત્તાનું સરળ સ્પષ્ટીકરણ (D) અનોપચારિક સંબંધો
286. .... હેઠળ ટકાઉ આર્થિક વિકાસ માટે સામુહિક વપરાશ અને સામુહિક ઉત્પાદન મંજૂર કરવામાં આવ્યા છે ?
 (A) ટેલરીઝમ (Taylorism) (B) ફોર્ડીઝમ (Fordism)
 (C) એથનો સેન્ટ્રીઝમ (Ethno Cerntrism) (D) ઈવોલ્યુશનીઝમ (ઉત્કાંતિવાદ)
287. નીચેના પૈકી કયું એ એલ્ટન માયો દ્વારા નિષ્કર્ષ કરાયેલ નથી ?
 (A) સંસ્થામાં માનવ વર્તણૂંકની જૂથ કેન્દ્રીયતા
 (B) અનોપચારિક જૂથનું મહત્વ
 (C) મૈત્રીક કાર્ય પર્યાવરણનું મહત્વ
 (D) કાર્યોનું વિભાજન
288. .... દ્વારા કરાયેલ અભ્યાસ 'Struggling with Destiny in Karimpur 1925-1984' (Berkeley)(1994) એ સંકલિત ગ્રામીણ વિકાસ કાર્યક્રમોનું વિવેચનાત્મક મૂલ્યાંકન કરે છે.
 (A) Sylvia Walby (B) Susam Wadley
 (C) Sharmila Rege (D) Yogendra Singh
289. નીચેના પૈકી કયું એ વેબરનું સામાજિક ક્રિયાઓના વર્ગીકરણનો ભાગ નથી ?
 (A) તર્કસંગત કાનૂની ક્રિયા (B) અસરકારક ક્રિયા
 (C) પરંપરાગત ક્રિયા (D) શિસ્તબાહતની ક્રિયા
290. માર્ક્સના મતાનુસાર આધુનિક મૂડીવાદનું કેન્દ્રવર્તી લક્ષણ કયું છે ?
 (A) ખાનગી મિલકત (B) ભુદ્ધિકરણ (Rationalisation)
 (C) વ્યક્તિગત કરણ (D) Anomie
291. એવી પ્રક્રિયા કે જેમાં સંશોધક દ્વારા અવલોકન કરવામાં આવતી વ્યક્તિ સામાન્ય રીતે જેવું વર્તન કરતી હોય તેના કરતાં અલગ રીતે વર્તન કરે તેને શું કહેવાય ?
 (A) મુલાકાત અસર (B) હોવથોર્ન અસર (Hawthorne Effect)
 (C) સહભાગી અવલોકન (D) માળખાગત અવલોકન
292. નીચેના પૈકી કઈ લાક્ષણિકતાઓએ ઔપચારિક જૂથની લાક્ષણિકતા નથી ?
 (A) તેઓ કાર્યલક્ષી હોય છે.
 (B) તેઓ સમાનતાપૂર્વક આયોજિત હોય છે.
 (C) તેઓ ઔપચારિક માળખું ધરાવે છે.
 (D) તેઓ જૂથના વ્યક્તિઓ વચ્ચેની શીઘ્ર આંતરક્રિયા દરમ્યાન વિકાસ પામે છે.

283. The Hawthorne Studies were conducted by:
 (A) George Elton Mayo (B) Ben Roethlisberger
 (C) William J. Dickson (D) All of the above
284. Taylorism is also referred to as:
 (A) scientific management (B) classical management
 (C) mechanical school of organization (D) All of the above
285. Which of the following is not a feature of Weber's formulation of bureaucracy?
 (A) efficiency (B) specification of tasks
 (C) clear specification of authority (D) informal relations
286. Under _____ mass consumption & mass production allowed for sustained economic growth
 (A) Taylorism (B) Fordism
 (C) Ethnocentrism (D) Evolutionsim
287. Which of the following is not a finding of Elton Mayo?
 (A) centrality of groups to human behaviour in an organization
 (B) importance of informal groups
 (C) importance of friendly work environment
 (D) fragmentation of tasks
288. _____'s study (1994) entitled 'Struggling with Destiny in Karimpur 1925-1984' [Berkeley] critically assesses the integrated rural development programmes
 (A) Sylvia Walby (B) Susam Wadley
 (C) Sharmila Rege (D) Yogendra Singh
289. Which one of the following is not a part of Weber's classification of social action?
 (A) rational- legal action (B) affectual action
 (C) traditional action (D) disciplinary action
290. According to Marx, the central feature of modern capitalism is:
 (A) private property (B) rationalization
 (C) individualization (D) anomic
291. The process of being observed by a researcher which makes the person observed act differently than he otherwise would have, is referred to as:
 (A) interview effect (B) Hawthorne effect
 (C) participant observation (D) structured observation
292. Which of the following is not a characteristic of formal groups?
 (A) they are task-oriented
 (B) they are consciously organized
 (C) they have a formal structure
 (D) they develop during spontaneous interactions between the persons in a group

293. 'The Power Elite' ના લેખક કોણ છે ?
 (A) C. Wright Mills (B) Robert Michels
 (C) Tom Bottomore (D) Peter Berger
294. 'Mores' શબ્દ કોના દ્વારા પ્રસ્થાપિત કરવામાં આવ્યો ?
 (A) Edward B. Taylor (B) Emile Durkheim
 (C) William Graham Sumner (D) Ruth Benedict
295. Mores એ :
 (A) ધોરણો છે જે વ્યાપક રીતે અવલોકન કરવામાં આવેલ છે અને તેઓ વ્યાપક નૈતિક મહત્ત્વ ધરાવે છે.
 (B) રોજબરોજની આકસ્મિક આંતરક્રિયા માટેના ધોરણો છે.
 (C) સગપણ (સગાઈ)ના સંબંધોને સંચાલિત કરતાં ધોરણો છે.
 (D) સમાજના લિંગ વિષયક ધોરણો છે.
296. નીચેના પૈકી કયો સિદ્ધાંત એ મહાન (Grand) theory છે ?
 (A) માર્ક્સવાદ (B) અસાધારણતા (Phenomenology)
 (C) સંરચનાત્મકવાદ (D) અનુ-આધુનિકવાદ
297. 'The Gift' ના લેખક કોણ છે ?
 (A) Emile Durkheim (B) Marcel Mauss
 (C) B. Malinowski (D) E. E. Evans Pritchard
298. આધ્યાત્મિક નેતા શું ધરાવે છે ?
 (A) પરંપરાગત સત્તા (B) તર્ક સંગત કાનૂની સત્તા
 (C) આકર્ષક સત્તા (D) ઉપરના તમામ
299. નાટ્યાત્મક અભિગમ (Dramaturgical Approach) નીચેના પૈકી કોની સાથે સંકળાયેલ છે ?
 (A) Edmund Leach (B) Erving Goffman
 (C) Harold Garfinkel (D) G. H. Mead
300. .... ના મતે ભારતનો આત્મા તેના ગામડામાં વસે છે કે જ્યાં તે કુટીર ઉદ્યોગ દ્વારા ટકી રહ્યો છે.
 (A) કાર્લ મેનહેમ (Karl Mannheim) (B) લીલા દુબે
 (C) એમ. કે. ગાંધી (D) એમ. એન. શ્રીનિવાસ

293. Who wrote 'The Power Elite'?
- (A) C. Wright Mills (B) Robert Michels
(C) Tom Bottomore (D) Peter Berger
294. The term 'mores' was coined by:
- (A) Edward B. Tylor (B) Emile Durkheim
(C) William Graham Sumner (D) Ruth Benedict
295. Mores are:
- (A) norms that are widely observed and have great moral significance
(B) norms for routine casual interaction
(C) norms governing kinship relations
(D) gender norms of a society
296. Which of the following is a grand theory?
- (A) Marxism (B) phenomenology
(C) structuralism (D) post- modernism
297. Who wrote 'The Gift'?
- (A) Emile Durkheim (B) Marcel Mauss
(C) B. Malinowski (D) E. E. Evans-Pritchard
298. A spiritual leader has:
- (A) Traditional authority (B) rational-legal authority
(C) charismatic authority (D) All of the above
299. The dramaturgical approach is associated with:
- (A) Edmund Leach (B) Erving Goffman
(C) Harold Garfinkel (D) G. H. Mead
300. For _____ India's soul lived in her villages, where it survived through the cottage industry
- (A) Karl Mannheim (B) Leela Dube
(C) M. K. Gandhi (D) M. N. Srinivas